ỌGỤGỤ WIKIPEDIA
NA KLASỊ

Iji wikipidia kwalite usoro mgbasa ozi na nkà mmụta ozi

Modul Nke Mbụ

ABUJA, NIGERIA

Ọgụgụ Wikipidia n'ime klaasị

Iji Wikipidia kwalite mgbasa ozi na nka mmụta ozi.

- **Modul Nke Mbụ**
- Modul Nke Abụọ
- Modul Nke Atọ

Ọgụgụ Wikipidia na Klaasị

WIKIMEDIA EDUCATION

*E mepụtara okwu ndị a site na nzaghachi anyị nwetara n'ihe nchọcha mmadụ narị asaa na iri na atọ mere n'ọnwa Julai, afọ pụkụ abụọ na iri abụọ na Bolivia, Morocco, na Philippines

Ndịna Isiokwu

Okwu mmalite 4

Banyere akwụkwọ ntụziaka nke Onye Nkuzi 6

Otu a ga-esi eji akwụkwọ ntụziaka nke onye nkuzi 8
Mgbado ukwụ maka usoro nkuzi. 9
Usoro ọzụzụ 10
Iji mmụta gị nwee mmekọrịta. 11

Modul 1 Inweta Ozi 12
1.1Mkpa ọ dị inweta ozi 15
1.2 Gịnị bụ Wiki? 16
1.3 Gịnị bụ Wikipidia? 17
1.4 Echiche na-ezighị ezi gbasara Wikipidia. 20
1.5 Gịnị kpatara iji WikipIdia? 22
1.6 Onye na-ede na Wikipidia? 23
1.7 Onye na-ede na Wikipidia? 25
1.8 Ịgaghari na Wikipidia. 27
1.9 Ụzọ ndị ọzọ dị iche iche iji nweta ozi Wikipidia. 31
1.10 Ịchekwa ụmụ akwụkwọ ma ha na-agụ Wikipidia. 35
1.11 Ịha nhatanha ihe ọmụma, isiokwu dị iche iche na Wikipidia 39

Gịnị na-esote? 44

Emume ikpeazụ 47
Ngwa Usoro Nkuzi 50

Mgbakwụnye 52
Nchọ ihe ọmụma. 53
Nchọ ihe Ọmụma m. 55
Akụkọ ihe mere eme. 58
Sayensị. 60
Mmụta mmekọrịta ọha. 62
Nkà Asụsụ. 64
Mgbakọ na mwepụ. 66

Nkwupuru 68
Ebenside 69

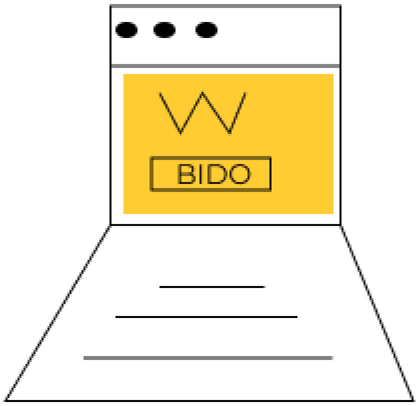

Okwu mmalite

Na gburugburu ụwa niile, ụmụ akwụkwọ na ndị nkuzi na-eji Wikipidia dị ka akọrọngwa e ji eme ihe mmụta. Dị ka ndị nkuzi, anyị nwere ike inwe ntakasịahụ site n'ụmụ akwụkwọ na ejighị Wikipidia eme ihe mmụta n'ụzọ zirị ezi maọbụ anyị nwere ike iji ya kuziere ha nkuzi dị mkpa gbasara usoro mgbasa ozi na nka mmụta ozi. Anyị nwekwara ike iji ya kuzie nka dị mkpa nke ọgbara ọhụụ a kpọrọ '21st century skills' bụ nke metụtara echiche miri emi, nkwurita okwu, na imekọ ihe ọnụ. N'Isiokwu ihe ọmụmụ ọbụla, ụmụ akwụkwọ nwere ike iji Wikipidia dị ka "mgbado ụkwụ mbụ" maka ikpokọta nkọwa na nghọta isiokwu.
Ka anyị nyere ha aka ime ya nke ọma!

Ndị otu Mmuta na Agumakwukwo na Wikimedia Foundation nwere obi ụtọ iwepụta akọrọngwa a dị ka ngalaba dị mkpa maka "Ọgụgụ Wikipidia na klaasị". "Ọgụgụ Wikipịdia na klaasị" bụ ihe omume ọzụzụ na-enyere ndị nkuzi aka ịghọta nakwa iji Wikipidia dị ka ihe nkuzi na mmụta site n'ijikọ ya na atụmatụ nke UNESCO gbasara usoro mgbasa ozi na nka mmuta ozi. E mebere ihe omume a iji mekọta usoro agụmakwụkwọ nke mpaghara obodo nakwa ezi mpụtara ihe ndị nkuzi. Site n'ụzọ dị oke mkpa na nke Wikipidia, anyị bu n'obi inyere ndị nkuzi aka ịkụzi mgbasa ozi na usoro ozi dị mkpa maka senchury nke iri abụọ na otu, gụnyere ịghọta etú e si emepụta ozi, etu e si enweta ma nyochaa ọdịnaya n'ịntaneti, na etu e si aghọta mkparị na nghọta. Ihe omume a na-azakwa ajụjụ ndị bụ isi nke ndị nkuzi na ihe gbasara etu e si echekwa ụmụ akwụkwọ n'ịntaneti, ya na etu e si ga-eme ka ha di na njịkere maka ozi ụgha dị n'ịntaneti.

Wikimedia Foundation Wikimedia Foundation bụ otu anaghị akwụ ụgwọ/ana ego n'ịkwado Wikipidia na ọrụ ndị ọzọ. Anyị na-arụ ọrụ iji nwee ụwa onye ọbula nwere ike ikekọrịta na efu na nchikota ihe ọmụma niile. Anyị na-akwado otu obodo ndị nke nwere obi ịrụ ọrụ na-achọghị ugwọ ọrụ ndị e tikọtara aka ọnụ weta, zụlite/mepụta ma kesaa ọdịnaya mmụta, na anyị na-akwado mkpụrụ ntọala na atumatu ndị na-ekwe nkwa ikike inweta ihe ọmụma na efu.

OTU NCHỊKỌTA ỊGỤ WIKIPIDI NA KLAASỊ. NDỊ ISI ỤGBỌ NDỊ OTU ABUJA

Nichole Saad
Mellissa Guadalupe Huertas
Vasanthi Hargyono
Sailesh Patnaik
Brahim Paraji
Soukaina Abelhad
Noemi Ticona Angles
Olga Paredes Alcoreza
Erlan Vega Rios
Imelda Brazal
Vanj Padila

OTU NCHỊKỌTA ỊGỤ WIKIPIDI NA KLAASỊ ABUJA, OTU NAỊJIRIA,

Obiageli Ezeilo
Ismail Atiba
Clement Dike
Hajia Neemat Abdulrahim
Samuel Ladan Kayit
Chima Okoli
Steve Onyekwelu
Ogbonlayiye Seyi
Bukola James

Banyere akwụkwọ Ntụziaka nke Onye nkuzi

Akwụkwọ ntụziaka nke onye nkuzi a gbadoro ụkwụ na atụmatụ atọ nke dị na UNESCO's Media and Information Literacy (MIL) framework: nweta, nyochaa ma mepụta.

UNESCO tụpụtara atụmatụ gbadoro ụkwụ na nkọwa mmuta ọgugụ na odide site na-ịkọwa MIL dịka ngwa ikike dị iche iche na-enye mmadụ ikike ịnweta, ịwepụta, ịghọta, ịnyocha na iji nakwa ịmepụta ma were akọrọngwa dị iche iche kee ozi na ihe mmasa ozi n'ụdị dị iche iche n'ụzọ ezi echiche, ziri ezi ma dị ire, isonye na itinye aka na ihe omume nke onwe, ọkachamara na nke ọha mmadụ". Anyị kwenyere na ịmụta ka esi eji ezi echiche mee ka ụmụakwụkwọ na-eji Wikipidia bụ isi sekpụ ntị na nweta mmụta nka usoro nweta na mgbasa ozi . Maka mmepe akwụkwọ ntuziaka nke onye nkuzi a, anyị ejirila atụmatụ nke uderstanding by design wee hazie ajụjụ ndị dị mkpa na nghọta na-adịgide adịgide. Modul ọ bụla nwere mmụta doro anya maka ndị nkuzi yana usoro iji akọrọngwa ndị a na klaasị site na mmụta ha ga enweta. Anyị gbasooro usoro nrụzigharị ebe anyị jikọtara amamịhe na ihe ọmụma nke onye nkuzi maburu na mbụ na otu Wikipidia si arụ ọrụ.

Ajụjụ ntụgharị uche na ihe omume na enyere ndị nkuzi aka iwulite ihe ọmụma ọhụrụ wee jikọta ya na omume na ọmụmụịhe na ahụmahụ na klasị ha.

Usoro nkuzi a gbadoro ụkwụ na nkwenye anyị banyere ọmụmụ mmụta:

- Anyị kwenyere na akọrọngwa agụmakwụkwọ site n'iji akọrọngwa nkanụzụ ọgbara ọhụụ dị oke mkpa iji nye mmadụ niile ọzụzụ yana isonye na ụzọ ọgbara ọhụụ a ga-enyere ụmụ akwụkwọ aka ito eto dị ka ndị mmụta agba ọhụụ nke senturi iri abụọ na abụọ.
- Anyị kwenyere na ụmụakwụkwọ na-amụta nke ọma mgbe ha ji aka ha akwado njem mmụta nke ha site na nkwado nke ndị nkuzi.
- Anyị kwenyere n'ụdị mmadụ niile sitere n'agbụrụ ma nwee ikike dị iche iche kwesịrị isonye anyị n'ụdị ọmụmụ a.
- Anyị ji mmụta ọdịnala na ahụmahụ doro anya wee kpọrọ ihe ma kwenye na mmemme anyị kwesịrị ịgbakwunye akọrọngwa nkuzi nke ọdịnala na klasị.
- Anyị kwenyere na ọdịmma ụmụakwụkwọ dị mkpa maka agụmakwụkwọ na uto mmekọrịịa ha

Otu aga-esi ji akwụkwọ Ntuziaka nke Onye nkuzi

Isiokwu dị n'akwụkwọ Ntuziaka nke Onye nkuzi a gụnyere akụ na ụba nke ihe ọmụma nke ndị otu Wikimidia mepụtara ma mebe ya ka ọ dị mfe iji nabata ọtụtụ ndịna isiokwu dị iche iche. Ọ na-esite na atụmatụ, ntuziaka, edemede ndị otu Wikimidia dere, ya na akọrọngwa dị iche iche na-enyere aka ịghọta Wikipidia, ndị otu ya na omume ya. Ị nwere ike ịchọta isi mmalite ebe esiri nweta ndina isiokwu ndi a mpaghara Ebensidee.

Akwụkwọ ntuziaka nke onye nkuzi anwere ikikenke otu Wikimidia sitere n' ikike dị n'okpuru iwu Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 nke ikike mba ụwa niile. Nke a pụtara na ị nwere ikike ịmeghari, ịdetu, ịkesa, na ịtụghari n' asụsụ akọrọngwa a maka ebumnuche ọbụla ma ọ bụrụhaa na ị na-enye ndị odee akwụkwọ ugwu kwesịrị ekwesị ma jiri otu ikike nke Creative Commons kesaa onyinye gị.

Mgbado ụkwụ maka usoro nkuzi

ỌRỤ

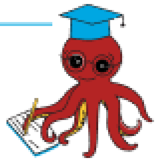

Igbe ihe omume

Igbe ọrụ na-egosi ọrụ achọrọ maka ọzụzụ, ngalaba nke ọ bụla na ntuziaka a nwere opekata mpe otu. Gụọ iwu ndị a ma jiri igbe ndị na-enweghị ihe ọ bụla were detuo ihe masịrị gị. Ọ bụrụ na ị na-eji ntuziaka nke onye nkuzi a dị ka otu nime ihe omumu nke otu, ị ga-enwe ebe ọgbakọ maka igosiụta ọrụ gị.

KWUNYE NA IME MMỤTA

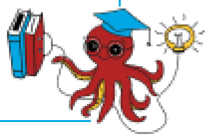

Tinye n'ime igbe mmụta

Igbe "kwunye na ịme mmụta" gosipụtara ndịnaya nke metụtara atutu agụmakwụkwọ ma ọ bụ usoro nkuzi kpọmkwem. Jiri ozi a mee mmetụta miri emi n'etiti ndịnaya na ụs nkuzi gị.

OZI ỊGA AGBADO ỤKWỤ

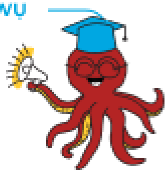

Maka igbe ozi ịga agbado ụkwụ

Igbe a chọrọ mgbado anya gị na ihe bara uru na kwa ihe dị ụtọ na ozi bara uru na kwa ozi dị ụtọ gbasara isiokwu dị iche iche bu nke anyị na elebara anya na ngalaba a.

MGBAKWUNYE

Mgbakwunye

Mgbakwunye a gụnyere ihe nkuzi dị mfe usoro ihe nkuzi dị mfe enwere ike ijima ọ bụ nabata nke ga ezutemkpa ụmụakwụkwọ.
Bikọ leba anya ma gugharịa ụsoro nkuzi gị tụpụ imewe nkuzi nke ikpeazu.

Usoro ọzụzụ

MODUL 1

MODUL 2

MODUL 3

Iji mmụta gị Nwee Mmekọrịta

N'agbanyeghị ebe ọ bula ị nọ, site n'ịmụ banyere Wikipidia wee weta ya na klaasị gị, ị na-esonye na ndị otu obodo ndị nka nkuzi nke ọgbara ọhụrụ kpebiri ime nkuzi ma nye mmụta ogologo ndụ.

Ọ bụrụ na ị bụ onye mmụta nnoro onwe, tụlee echiche ndị a iji mee ka mmụta gị nwee ezi mmekọrịta n'ọha ọbọdọ (dị ka: Facebook, usoro Moodle, Open edX course, Discord channel).

N'oge ihe omume ọzụzụ a, ị ga-eke ma kwupụta agamnaihu gị dị ka ọrụ gị si na-aga site n'ọrụ ụlọB na modul nke ọbuna.

Ọ bụrụ na ị bụ onye mmụta nọọrọ onwe ya, tụlee echiche ndị a iji mee ka mmụta gị nwekwuo mmekọrịta ọha na eze:

Chọta onye ọrụ ibe gị nwekwara mmasị ịgbasa ihe ọmụma na nkà mmụta ha na Wikipidia, mgbasa ozi na mmụta ozi, ma ọ bụ obi dijitalụ. Hazie ịdị na-ezukọ kwa izu abụọ iji gosipụta agamnihu na mmụta gị, nyere onwe unu aka kọwapụta ụfọdụ ihe ndị na-eme unu obi abụọ, maọbụ kọwamie isiokwu ndị masịrị gị. Na ngwụcha Modul nke atọ, Unu nwere ike izute n'ọnwa n'ọnwa ma gaa n'ihu na-amụta etu e sị edebanye ihe mmụta na Wikipidia ọnụ!

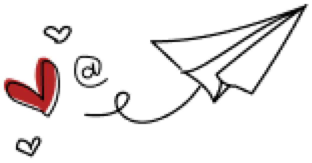

Ọ bụrụ na ị na-eji soshal midia kpebie ụbọchị ị ga na egosiputa ihe mmụta gị nke izu. Kee ebumnuche gi, Nkoko ga-enye aka ma kpoturu anyị na @WikimediaEdu nke Twitter ma ọ bụ@WikimediaEducationTeam na Facebook. Ọ ga-amasị anyị ịhụ ihe ị na-amụta site n'ihe omumu a!

Ọrụ a nke Wikimedia Foundation nyere ikike n'okpuru CC BY-SA 4.0. Ị nweere onwe gị ibudata, kesaa, ịhazighari, na imeghari ya ma ọ bụrụhaa na ị na-enye atụmatụ kwesịrị ekwesị na Wikimedia Foundation.

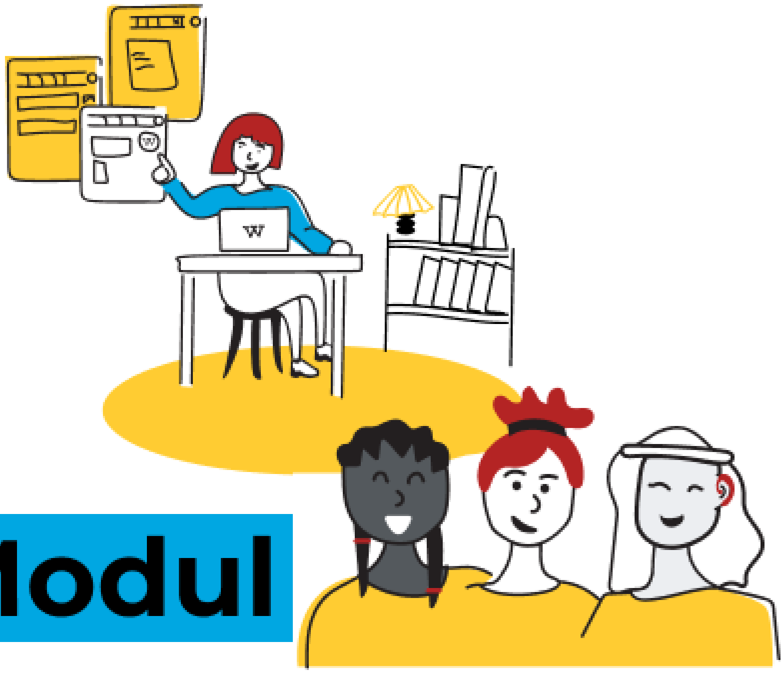

Modul Inweta Ozi

Ikike Mmụta nka, ụsoro nnweta na mgbasa ozi (MIL: Media and Information Literacy)
N'ịghọta ihe a chọrọ, inwe ike ịchọ, inwe ike ịnweta na izighachite ozi na ndịnaya mgbasa ozi.

Ebumnaobi Mmụta

1. Ndị nkuzi ga-enwe ike ịgosipụta akọrọngwa dị iche iche e ji eme ihe mmụta nke dijitalụ.
2. Ndị nkuzi ga-enwe ike mee ndọrọndọrọ banyere uru iji Wikipidia dị ka ihe mgbasa ozi.
3. Ndị nkuzi ga-enwe ike iji Wikipidia wee gosipụta mmụta ma ọ bụ nghọta banyere isiokwu.

Ntinye na Klaasị

1. Ndị nkuzi ga-enwe ike ịhazi nkuzi na-etinye Wikipidia dị ka ngwa mmụta.
2. Ndị nkuzi ga-enwe ike inyocha ka ụmụakwụkwọ si eji Wikipidia enweta ozi.

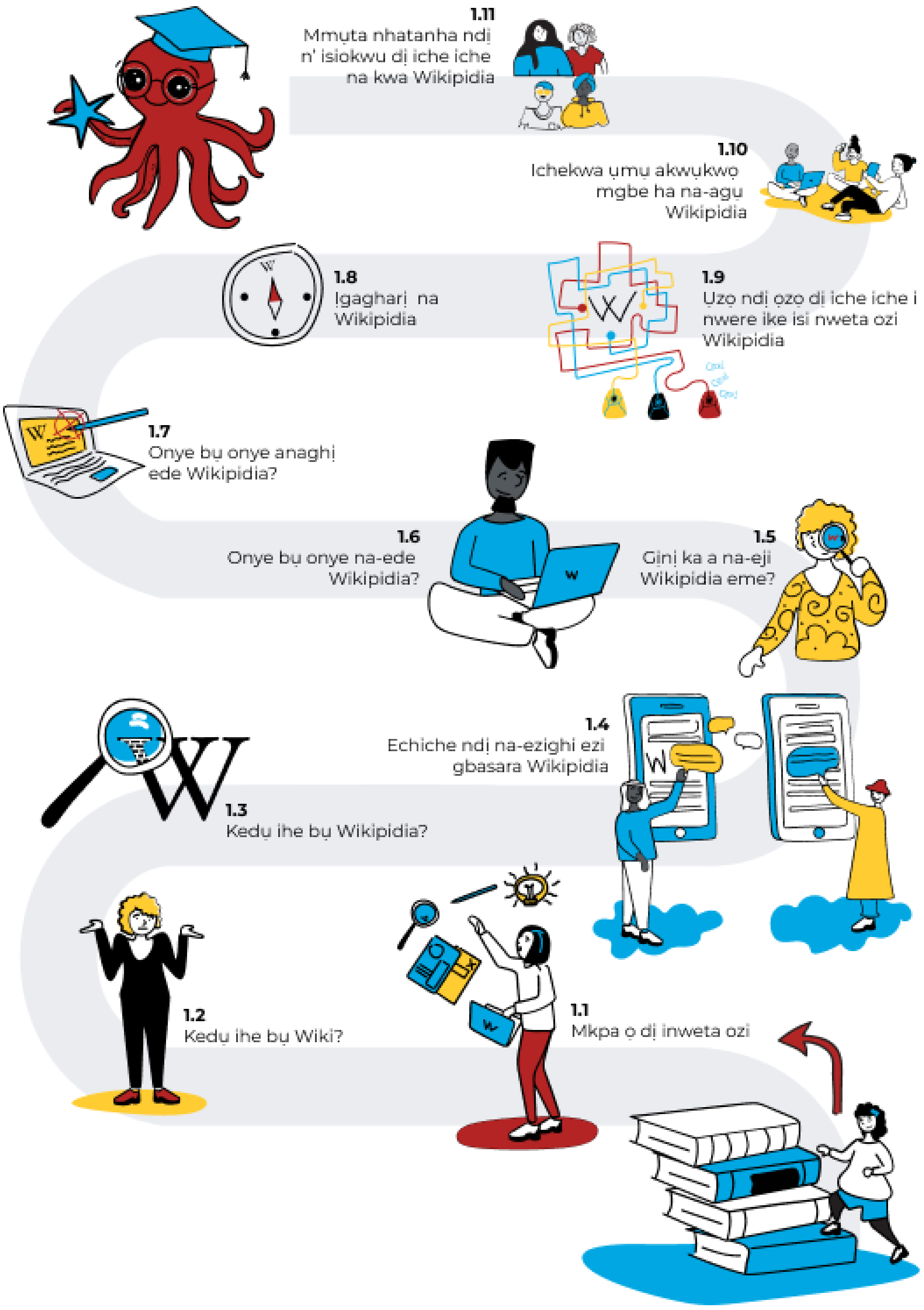
1.1
Mkpa ọ dị inweta ozi
1.2
Kedụ ihe bụ Wiki?
1.3
Kedụ ihe bụ Wikipidia?
1.4
Echiche ndị na-ezighi ezi gbasara Wikipidia
1.5
Ginị ka a na-eji Wikipidia eme?
1.6
Onye bụ onye na-ede Wikipidia?
1.7
Onye bụ onye anaghị ede Wikipidia?
1.8
Igaghari na Wikipidia
1.9
Uzọ ndị ọzọ dị iche iche i nwere ike isi nweta ozi Wikipidia
1.10
Ichekwa ụmụ akwụkwọ mgbe ha na-agụ Wikipidia
1.11
Mmụta nhatanha ndị n' isiokwu dị iche iche na kwa Wikipidia

KA ANYI MALITE!

1.1 Mkpa ọ dị inweta ozi

Chee echiche banyere mpahara ụwa ebe ụmụ akwụkwọ ọ bụla nwere ohere inweta nchịkọta nke ihe ọmụma niile, nke e mebeere ha maka iji mee nchọcha, ihe ọmụmụ ma were mee ebensidee.

Mgbasa ozi na-enweghị mgbochi na-enye ndị ọbọdọ ikike ịghọta ụwa ha bi n'ime ya ma nwee echiche miri emi, mkpebị miri emi, nwekwa nghọta nke onwe ma too n'ime ogologo mmụta nke ndụ ha. Ebumnobi nke ịlụ ọgụ maka ugwu mmadụ na ikike mmadụ, bụ nke na-enye aka n'ọchịchị onye kwuo uche ya n'ọha obodo. E jikọtara nnwere onwe ikwu okwu na nnwere onwe nke ozi - ikesa ozi na echiche na-enweghị njedebe. Otu anaghị adị ma e nweghị nke ọzọ.

N'ezie, nnwere onwe nke ozi abụghị na ị ga-enweta ozi. Ọ bụrụ na e gbochiri ndị mmadụ ịnweta ozi (n'ihi ụgwọ a ga-akwụ, enweghị njikọ, ma ọ bụ agụmagụ na-emepebeghị emepe) mgbe ahụ, ndịiche mmekọrịta ọha na eze na-akpachapụlarị ụfọdụ n'otu ndị mmadụ na-adịwanye njọ. Ka anyị na-etolite n'ime obodo ozi ọ na-aghọ ihe dị oke mkpa iji kwalite akọrọngwa na ikike dị mkpa iji nweta ozi ma duzie ụmụ akwụkwọ anyị site na teknụzụ ọhụrụ.

Kedụ ka anyị ga-esi malite inyere ụmụ akwụkwọ anyị aka na ngagharị na webụ n'ime ọtụtụ ndịna isiokwu juru na webụ, mee ka ọ pụta ìhè, ma jiri ya kwado ebumnuche mmụta ha? Ịchọ ozi n'ịntanetị na-amalite site n'ịmepụta ihe ma ọ bụ ihe ị chọrọ ịma, ịjụ ajụjụ ma ọ bụ mkpụrụokwu ziri ezi iji nweta ozi a chọrọ, na iji ọwa dịnụ nweta ozi a.

Wikipidia na-enye ohere inweta ozi n'enweghị mgbochi ọ bụla ma na-akwado ikike ndị nwe ọbọdọ n'inweta isi mmalite ozi dị iche iche.

Na modụlụ a, anyị ga-enyocha:

- Ngalaba Wikipidia nwere ike ikwado ụmụ akwụkwọ na ndị nkuzi ka ha nweta ozi.
- Ihe kpatara Wikipidia ji bụrụ ezigbo ngwaọrụ iji kwado inweta ozi.
- Ngalaba e si agaghar ị na Wikipidia.

ỌRỤ

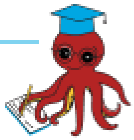

KỌWAA ONWE GỊ NYE NDỊ NKUZI NDỊ ỌZỌ NỌ NA FORUM A.

- Onye ka ị bụ?
- Kedụ ihe mere i ji chee na ọ dị mkpa ịkwalite mgbasa ozi na nkà mmụta ozi maka isiokwu ị na-akụzi?

1.2 Gịnị bụ Wiki?

E nwere ọtụtụ webụsaịtị, ngwa na oghere dijitalụ ndị ọzọ na-eji okwu ahụ bụ "wiki." Ọ nwere ike ịgbagwoju anya ịghọta kpọmkwem ihe wiki bụ, ya na ka o si metụta wiki ndị a niile dị iche iche. O nwere ike ịbụ na anyị ejirila "wiki" n'ụlọ akwụkwọ ma ọ bụ mpaghara anyị.

N'asụsụ Hawaii "wiki wiki" pụtara ọsọ ọsọ. A haziri okwu a iji kọwaa webụsaịtị na-enye ndị mmadụ ohere itinye ihe ntinye ndịnaya ngwa ngwa. Wiki na-enyere ndị editọ na ndị enyemaka aka n'ịrụkọ ọrụ dee akwụkwọ. Otu ibe na webụsaịtị wiki ka a na-akpọ "ibe wiki", ebe mkpokọta ibe niile, nke na-abụkarị njikọ hyperlinks jikọtara nke ọma, bụ "wiki". Wiki bụ n'ezie nchekwa data maka imepụta, ịchọgharị, na ịchọ saịtị na ozi. Ihe na-akọwapụta teknụzụ wiki bụ ịdị mfe ọ dị iji mepụta ma melite ibe.

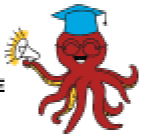

OZI Ị GA AGBADO ỤKWỤ

Ọ BỤ "WIKI" Ọ BỤLA NWERE IHE JIKỌRỌ YA NA WIKIPIDIA?

Mba. Ọtụtụ webụsaịtị, ngwa, na netwọkụ ndị ọzọ na-akpọ onwe ha "wikis" n'esonyeghị na Wikimedia Foundation ma ọ bụ Wikipedia.

E depụtara ọrụ ndị a na Wikipedia na webụsaịtị Wikimedia Foundation: www.wikimediafoundation.org

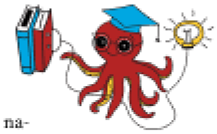

KWỤNYE NA MMỤTA

NRỤKỌ

Wiki bụ dijitalụ ngwá ọrụ na-akwado mmekọrịta - otu n'ime ihe kacha mkpa 21st-century skills a chọrọ ka ndị na-eto eto bụrụ ụmụ amaala na-aga nke ọma.

N'elu, imekọ ihe ọnụ pụtara ịrụkọ ọrụ ọnụ iji nweta otu ebumnuche, mana ọ gụnyere n'ezie ọtụtụ nka dị mkpa.
Iji kụzie mmekorita dị mma, anyị ga-akụziririrị ma na-eñomi ige ntị nke ọma, na-ajụ ezigbo ajụjụ, mkparịta ụka, inyefe, na ịbịa na nkwekọrita.

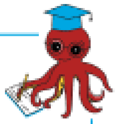

ỌRỤ

Kedụ ụzọ ụfọdụ i ji akuzi nrụkọ na nlereanya na klaasị gị?

1.3 Kedu ihe bụ Wikipidia?

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

Wikipidia bụ akwụkwọ nkà ihe ọmụma dị n'ịntanetị n'efu nke na-agba mbọ ikesa nchịkọta ihe ọmụma niile. Ọ bụ ndị na-arụ ọrụ efu ana amaghị aha ha nke a na-akwụghị ụgwọ bụ ndị na aruko ma na-ede ya. Onye ọ bụla nwere ịntanetị nwere ike ide ma mee mgbanwe n'edemede Wikipidia, na-abụghị ebe a machibidoro ndezi ka o gbochie mmebi ma ọ bụ imebi edemede dị na ya.

Kemgbe e kere ya n'abalị iri na-ise n'ọnwa Jenụwarị, n'afọ 2001, Wikipidia etolitela na webụsaịtị e ji eme ebensidee kacha ibu n'ụwa, na-adọta ndị ọbịa ijeri 1.5 bụ ndị ọbịa pụrụ iche kwa ọnwa dị ka na ọnwa Maachị 2020. O nwere ihe karịrị nde akụkọ iri ise na anọ ugbu a n'ihe karịrị asụsụ narị atọ, gụnyere akụkọ 6,133,962 na Bekee. na ndezi nke 100,000 ndị na-enye aka na-arụsi ọrụ ike kwa ọnwa. Wikipidia bụ n'efu maka na ọ na-emepere onye ọ bụla.

KA I WEE MARA

ENCYCLOPÆDIA BRITANNICA Mpempe akwụkwọ 29 na ibe 950 nke ọ bụla. 44M okwu ederede.

Mgbasa ozi maka 1911 Encyclopædia Britannica, sitere na mbipụta ọnwa Mee<KI 1913 nke National Geographic Magazine.

WIKIPIDIA E BIPỤTARA (2015)
5,231,100 e biri ebi.
Mpempe akwụkwọ 7,473 na ibe 700 nke ọ bụla: izute Biputa Wikipedia

1.3 Gịnị bụ Wikipidia?

OZI Ị GA AGBADO ỤKWỤ

KEDỤ IHE "MEGHE" PỤTARA?

Ọmụma mepere emepe (ma ọ bụ ihe ọmụma efu) bụ ihe ọmụma dịịrị mmadụ n'efu< mmadụ nwere ike iji, jigharịa, ma kesaa n'enweghị mmachi iwu, ọha mmadụ, ma ọ bụ mmachi ọ bula na teknụzụ.

KWỤNYE NA MMỤTA

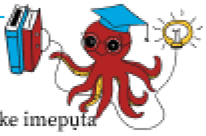

MEPEE AKỌRỌNGWA AGỤMAKWỤKWỌ

Wikipidia bụ ihe enyemaka agụmakwụkwọ mepere emepe (OER).

Dị ka UNESCO, akọrọngwa agụmakwụkwọ mepere emepe (OER) na-akụzi, mmụta na ihe nnyocha n'ụdị ọ bụla - dijitalụ ma ọ bụ nke ọzọ - nkebi na ngalaba ọha ma ọ bụ e wepụtara ya n'okpuru ikike mepere emepe nke na-enye ohere nnweta, ojiji, mmegharị na nkesa ndị ọzọ na-enweghị ọnụ ahịa na nke enweghị mmachi ma ọ bụ oke mmachi ọ bụla. N'afọ 2019, UNESCO nakweere ndụmọdụ na OERs, na-agba ndị gọọmentị mba ụwa ume ịkwado mmepụta, nhazi, na iji OER maka mmụta na /klaasị.

Iji OER maka akwụkwọ ọdịnala nwere ọtụtụ uru.

Nke mbụ, ọ na-ebelata ọnụ ahịa nke imepụta ihe mmụta. Nke abụọ, ọ na-enye ndị nkuzi ikike iji, imeghari, na idozi ihe n'efu n'enweghị nchegbu maka mmebi webisiinka. N'ikpeazụ, ntụle nkuzi gbasara iji OERs gbanwere mmekọrịta anyị na ihe ọmụma na akọrọngwa nkuzi, na-enyere anyị aka dị ka ndị nkuzi ịkwado ụmụakwụkwọ anyị ịzụlite nkà dị mkpa nke 'Senchuri iri abụọ na otu'.
Learn more gbasara otu ndị obodo Wikimidia siri nye aka na Nkwanye OER, nsonye anyị na Njikọ OER, ya na nsonye anyị na UNESCO Global Education Coalition maka nzaghachi COVID-19.

ỌRỤ

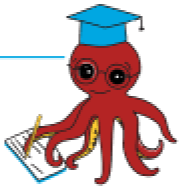

Kedu akọrọngwa ị na-ejikarị na klasị gị?

Ị na-adabere na ihe ndị nwebiisinka?

Tụlee echiche nke gị maka uru ma ọ bụ ihe ndọghachi azụ nke iji OER iji gbakwunye akụrụngwa nkuzi gị.

Ndetu na Ajụjụ

1.4 Echiche na-ezighi ezi gbasara Wikipidia

Na nrụkọ anyị na ndị nkuzi nọ na gburugburu ụwa, anyị anụla ọtụtụ echiche na-ezighị ezi banyere Wikipidia, ma ọ bụ ihe mwute ikwu na ha na-emekarị ka ndị nkụzi nwee obị erughi ala site n'iji ihe ntụzi aka dị ịtụnanya. Ya mere, ka anyị lebaa anya n'ihe ole na ole n'ime ha, ma nwee olileanya ikpochapụ nghọtahie ọ bụla:

Onye ọ bụla nwere ike tinye echiche ha chee na o ziri ezi

A naghị anabata echiche ndị mmadụ na Wikipidia. Ihe e tinyere n'edemede Wikipidia kwesịrị ịbụ isi iyi kara aka nke a pụrụ ịdabere na ya mana ebe isi iyi ndị a na-ekwenyeghị, e kwesịrị idetu echiche ndị mmadụ niile . Ọ bụrụ na mmadụ etinye ihe na-adịghị agbaso iwu ndị a, ndị editọ Wikipidia ga-ewepụ ya.

Enweghị ike idegharị ndezi emere na edemede Wikipidia

Edemede Wikipidia na-adị ike ma na-aga n'ihu na mmezi ya. Enwere ike ihichapụ ma ọ bụ hapu edemede ochie ma ọ bụrụ ma ọ dị mkpa.
A na-edekọ mgbanwe ndị a na akụkọ ndezi nke peeji nke mere na onye ọ bụla nwere ike ịhụ mgbanwe nke akụkọ a site na itunyere edemede na ibe ya.

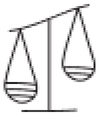

Njikwa nchịkọta akụkọ ederede nke Wikipidia na-aga n'aka ekpe/ na-aga n'ihu / ejịghị ya kpọrọ ihe.

E nweghị otu nzukọ nwere njikwa nchịkọta akụkọ na Wikipidia. O nweghị otu nzukọ nwere njikwa ndetu na Wikipidia. Ndị ọrụ na-arụ n'efu na-edezi Wikipidia, a na-akwụsị esemokwu site na mkparịta ụka mepere emepe n'elu ikpo okwu. Wikimedia Foundation nwere ike itinye aka na ndezi ọrụ naanị ma ọ bụrụ na o mebiri iwu na [terms of use.](#)

Wikipidia na-eme ka ụmụakwụkwọ dị umengwụ, nwee ike ijije edemede.

Mgbe e webatraa ya nke ọma ma kọwaa ya, Wikipidia na-enye ụmụ akwụkwọ ike n'ezie ime nnyocha nke onwe site n'iji akwụkwọ nkà ihe ọmụma dị ka ebe mmalite. Wikipidia nwere ike ikwado mmepe nke igodo [21st-century skills](#) nke na-egbochi ụmụ akwụkwọ ide akụkọ onye ọzọ dị ka nke ha.

KWUNYE NA MMỤTA

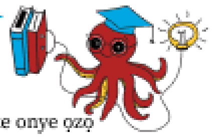

ỌMỤMỤ IWERE ỌRỤ MA Ọ BỤ ECHICHE ONYE ỌZỌ

O yikarịrị n'ọrụ gị dị ka onye nkuzi, i nwetalarị ikpe nke omume iwere ọrụ echiche nke onye ọzọ ma na i mepụtala atụmatụ na ngwaọrụ nke gị iji nyere ụmụakwụkwọ gị aka ka ọ ghara ị bụ ihere mere nụ. Omume iwere ọrụ maọbụ echiche onye ọzọ na-egosi ọrụ onye ọzọ - gụnyere asụsụ na echiche ha - dị ka nke gị, ma n'ebumnobi ma ọ bụ n'amaghị ama. Anaghị anabata nkwutọ na Wikipidia - ndị editọ ga-ehichapụ, melite nhota ndị ahụ, ma ọ bụ gbanwee ngalaba ebe a chọpụtara mpụ. Ịmụta ụzọ ndị omekome si eme na Wikipedia nwekwara ike inye gị usoro ndị ọzọ iji duzie ụmụ akwụkwọ gị. Ohi edemede na Wikipidia nwere ike were ọdịdị nke:

- Idemi mkpụrụokwu-okwu ma ọ bụ jiri obere mgbanwe dị ole na ole sitere n'isi iyi nke a na-anabataghị ebe ọ bụla n'ime akụkọ (anụ akụkọ, ndetu ala ala ala, ngalaba ntụnye aka).
- Iñomi site n'isi iyi e nwetara n'ọnọdụ na-adịghị mma, ọ bụghị ozugbo n'ahịrịokwu ma ọ bụ akụkụ nke e depụtara ozo.
- ịchịkọta isi iyi n'okwu nke aka gị n'ekwughị ebe ọ bụla n'ime edemede ahụ (anụ akụkọ, nkọwa ala ala, ngalaba ntụaka).
- iñomi site n'isi iyi nke a nabatara nke ọma site n'iji nrụtụ aka n'ahịrị ozigbo e mechara ahịrịokwu ma ọ bụ akụkụ nke e depụtaghachiri ma na-enweghị aha kpọmkwem isi mmalite dị na ederede. ọmụmaatụ, "Rachel Smith kwuru na..."

ỌRỤ

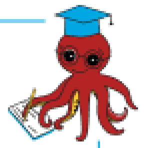

ITỤZI AKA NKE ỌMA GBASARA WIKIPIDIA

Jụọ ndị ọrụ ibe gị echiche ha nwere gbasara iji Wikipedia dị ka ngwa nkuzi.

Họrọ otu wee dee nkwupụta nkọwa na-egosi echiche ahụ.
Ọ bụrụ na ọ bụ ihe anyị ekpuchibeghị ebe a, rịọ maka ndụmọdụ na nnọkọ raara onwe ya nye.

Echiche gbasara Wikipidia:

Nkwuputa nkọwa:

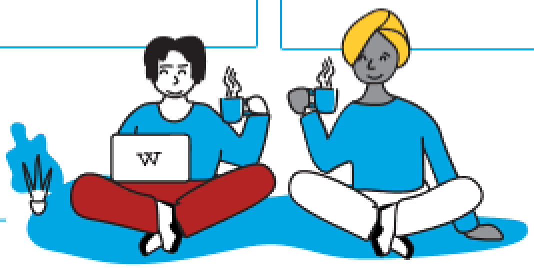

1.5 Gịnị kpatara iji Wikipidia?

Ugbu a anyị ekpochapụla ụfọdụ echiche na-ezighị ezi, ọ bụ oge iji gosipụta ihe kpatara Wikipidia ji bụrụ ngwá ọrụ mmụta dị ike. Mgbe anyị na-eche banyere ihe akọrọngwa anyị na-eji akụzi ihe na klaasị, olee etú anyị si atụle uru ha bara? Mgbe ị na-ahọrọ akwụkwọ, akwụkwọ nkà ihe ọmụma, akwụkwọ ọrụ, na akwụkwọ mmụta ndị ọzọ, gịnị ka ị na-achọ? Na ngalaba na-esonụ, anyị depụtara ihe ole na ole mere e ji agbakwụnye Wikipidia na igbe ihe nkuzi gị dị ka ihe nkuzi maka ụmụ akwụkwọ:

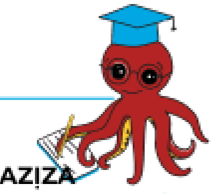

Wikipidia na-etinye Isiyi Ebenside

Ozi e wepụtara n'edemede Wikipidia ọ bụla ga-esi na ya pụta reliable, independent, published sources. Ndị na-edezi Wikipidia na-arụkọ ọrụ ọnụ iji chọpụta, nyochaa, na rụtụ aka na isi mmalite ndị a pụrụ ịdabere na ya na-eme ka akụkọ ahụ dịkwuo mma. Ọ bụrụ na e nweghị isi mmalite ndị a pụrụ ịdabere na ya, a naghị ewere akụkọ a ama ama nke dị na Wikipidia, a ga-ehichapụ ya.

Wikipidia na-agba mbọ ka ọ ghara ịkpa ókè

Ihe kpatara a ga eji enwere Wikipidia bụ na-enwechaghị mkparịkọrịta karịa isiokwu ndị ọzọ dị na akụkụ abụọ nke arụmụka na-edezi Wikipidia. A na-echekwa isiokwu ndị na-ese okwu, dị ka TikTok na Christopher Columbus, ka o gbochie ozi na-ezighi ezi na ozi na-enweghị isi.

Wikipidia na-adịkarị ọhụrụ

Wikipidia nwere ọtụtụ ndezi karịa ozi ọ bụla ọzọ, ya na ihe fọrọ nke nta ka ọ bụrụ ndezi iri abụọ na ise na-eme kwa nkeji. Nke a na-eme ka o doo anya na Wikipidia ma bụrụ otu n'ime saịtị kachasị ọhụrụ n'ịntanetị.

ỌRỤ

KEKỌRỊTA AZỊZA GỊ NA ỌGBAKỌ A:

Kedụ ụdị ozi ị na-achọkarị na Wikipidia?

N'iburu n'uche akụkụ atọ ahụ e gosiri na ngalaba a (ntụgharị aka, echiche na-anọpụ iche, nke ọhụrụ), kedụ ka Wikipidia si arụ ọrụ. dị ka akwụkwọ ntụaka atụnyere ihe ndị ọzọ ụmụ akwụkwọ gị nwere ike inweta?

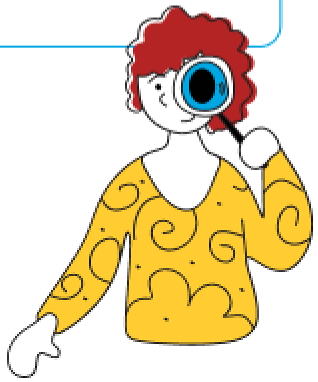

1.6 Onye na-ede Wikipidia?

Onye ọrụ afọ ofufo Bolivia njem nddezi Wikipidia na Wiktionary

Onye na-ahụ maka ihe ọkụkụ si Kuala Lumpur na-enye onyinye pụrụ iche na Wikimidia Commons

Onye ọrụ afọ ofufo si Iraq na-akọwa mmetụta dị mma nke ide edemede Wikipidia

Ị na-ede! Ee, onye ọ bụla nwere ike inwe obi ike ma dezie akụkọ dị adị ma ọ bụ mepụta nke ọhụrụ, ndị ọrụ afọ ofufo adịghịkwa mkpa ịmecha ọzụzụ ọ bụla. Ndị na-emepụta ma dezie akụkọ na Wikipidia si n'ọtụtụ mba, nke ọ bụla n'ime ha na-eweta ihe dị iche iche: nkà nyocha, nka ime nka, nkà ide ihe, nhazi nhazi, ihe ọmụma obodo, ma nke kachasị mkpa na njikere inyere aka. Onye ọ bụla nyere aka n'akwụkwọ nkà ihe ọmụma a, edebanyeghị aha na aha ya, ka a na-akpọ "Odee Wikipidia", ma ọ bụ, n'ụzọ nkịtị, "ndezi".
Ndị editọ Wikipidia bụ ndị ọrụ afọ ofufo nwere mkpali dị iche iche. Ụfọdụ nwere mmasị n'isiokwu ụfọdụ dị ka ọgwụ ma ọ bụ nka. Ụfọdụ dezie iji hụ na a na-anọchi anya asụsụ na omenala ha n'ịntaneti.
Ụfọdụ na-edezi n'ihi na ha kwenyere na ozi nke Wikimedia Movement: Na onye ọ bụla nọ n'ụwa ga-enwe ike ikere òkè n'efu na nchịkọta ihe ọmụma niile.

Pịa na profaịlụ dị n'aka nri ka ịnụ ihe ụfọdụ ndị editọ nwere ikwu gbasara mkpali ha n'idezie Wikipidia n'okwu nke aka ha:

• • • • 1.6 Onye na-ede na Wikipidia?

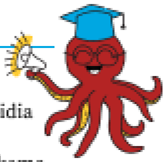

OZI Ị GA AGBADO ỤKWỤ

Ndị mmadụ na-eche na Wikimidia Foundation bụ ikike na-ede ma na edezi akụkọ wikipidia

Mgbe ndị ọrụ na Wikimidia Foundation na-ekwu na ọrụ ha abụghị ide akụkọ Wikipidia kama ịkwado obodo nke ndị editọ na-eme ya, ndị mmadụ na-ajụkarị ka e si enyocha ma nyochaa agwa isiokwu.

N'ezie, naanị ndị ọrụ na-arụ n'efu idenye ederede n'asụsụ karịrị narị atọ dị ka ihe na-agaghị ekwe omume maka mbọ ndị ọrụ efu na-arụ bụ ihe dị oke egwu, mana ọ bụ eziokwu.

Ndị ọrụ efu na-ede, edezi, ma na-enyochaa ozi dị n' edemede wikipidia niile, na mkpọnye aka i nwere ike ichọta:

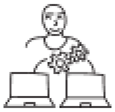

Ndị nchịkwa: Ndị a bụ ndi ọrụ Wikipidia a tụkwasịrị obi ma họpụta ka ha rụọ ọrụ nka ụfọdụ na Wikipedia dị ka ihichapụ ibe akwụkwọ maọbụ igbochi ndị ọrụ iji chedo wiki.

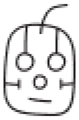

Bots: Ha bụ ngwaọrụ aka mere nke ndị editọ Wikipidia mepụtara iji kwado mbọ a na-agba na-edobe ogo Wikipidia. Were ClueBot NG, dị ka ọmụmaatụ - bot a na-achọpụta ma weghachite mmebi ederede nke odee chọrọ ime nke iwu dabere na dataset nke nchọpụta ihe mebiri emebi. A naghị ahapụ bots n'uche echiche ya ma ọ bụ ezighi ezi ya mere ClueBot NG nwere usoro maka ndị ọrụ nchịkwa ịnyochaa arụmọrụ bot.

ỌRỤ

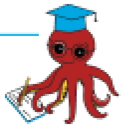

KEKỌRỊTA AZỊZA GỊ NA FORUM E MEBERE MAKA NKE A:

Ọ bụrụ na ị deziela Wikipidia na mbụ, kedụ ihe kpaliri gị ime ndezi mbụ gị?

Ọ bụrụ na ị ga-abụ onye nchịkọta akụkọ, kedụ isiokwu ga-amasị gị?

Ọ bụrụ na ị ga-ezute onye editọ Wikipidia ihu na ihu, gịnị ka ị ga-achọ ịjụ ha?

1.7 Onye bu onye na-adịghị ede na Wikipidia?

Ngagharị Wikimidia bu n'obi ịnọchite anya ihe ọmụma mmadụ niile na Wikipidia. Nke a pụtara na e kwesiri inwe mkpuchi ga-agụnye asụsụ, omenala, akụkọ ihe mere eme na echiche niile. Ka o si dị, ihe mejupụtara ndị editọ Wikipedia ugbu a anaghị anọchi anya ọnụọgụ igwe mmadụ nke ụwa. Nke a bụ okwu ndị obodo dị iche iche na-akwado Wikipedia na-agbasi mbọ ike idozi.

Otu n'ime ihe ngwọta na-enyere ọtụtụ ndị mmadụ aka ịghọta ka Wikipidia si arụ ọrụ ma na-agba onye ọ bụla nwere mmasị ume ka ọ bụrụ onye ntinye aka. Otu n'ime isi ogidi nke atụmatụ Wikimidia Movement maka ọdịnihu bụ "Ịha nhatanha nke ihe mmuta".

KWUNYE NA MMUTA

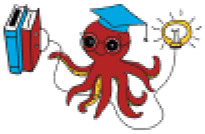

NHATA NHA IHE MMUTA

strategic direction Ntuziaka atụmatụ nke Wikimidia Movement na-ekwu na: "Dị ka òtù ọha mmadụ, anyị ga-elekwasị anya na mgbalị anyị na ihe ọmụma na obodo ndị a hapụrụ site n'usoro nke ike na ihe ùgwù. Anyị ga-anabata ndị si n'okirikiri ọ bụla iji wuo obodo kwụ chịm na nke dị iche iche. Anyị ga-emebi ihe mgbochi mmekọrịta mmadụ na ibe ya, ndọrọ ndọrọ ọchịchị na teknụzụ na-egbochi ndị mmadụ inweta na inye aka n'ihe ọmụma n'efu. "
Onye nkuzi Brazil bụ Paulo Freire kwenyere na iji mepụta ọha na eze na-ekpe ikpe ziri ezi, ọ dị mkpa ka e nye ụmụ akwụkwọ ohere ighọ ndị na-ewu ihe ọmụma. N'akwụkwọ ya, "Pedagogy of the Oppressed", Freire kwuru, "N'ihi na e wezụga ajụjụ, e wezụga praxis, ndị mmadụ n'otu n'otu enweghị ike ịbụ mmadụ n'ezie. Ọmụma na-apụta naanị site n'ichepụta na mweghachi, site na enweghị izu ike, enweghị ndidi, na-aga n'ihu, ajụjụ olile anya ụmụ mmadụ na-achụso n'ụwa, na ụwa, na ibe ha."

Usoro nkuzi nke ntọhapụ nke Freire na ndị ọzọ kuziri na-agba ụmụ akwụkwọ ume iche echiche nke ọma gbasara ozi na ụwa. Otu n'ime ụzọ anyị dị ka ndị nkuzi nwere ike isi nyere ụmụ akwụkwọ anyị aka ime nke a bụ site n'iji lens dị egwu na Wikipidia na isi mmalite ndị ọzọ nke ihe ọmụma na ịjụ ajụjụ gbasara onye wuru ihe ọmụma ahụ, ihe ọ pụtara nye ha na anyị, na onye bụbu, hapụrụ kpamkpam.

ỌRỤ

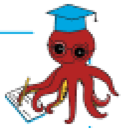

TỤCHARỊA UCHE WEE KESAA AZỊZA GỊ NA FORUM A:

Kedụ ka gị na ụmụ akwụkwọ gị si eche nke ọma gbasara ozi?

Ị na-agba ha ume ka ha bụrụ ndị na-ewu n'ihe ọmụma?

Kedụ ihe mgbochi ụmụ akwụkwọ gị na-ezute n'usoro a?

Nchetụ na Ajụjụ

1.8 N'ịgagharị na Wikipidia

Ugbu a, anyị amụtala ihe Wikipidia bụ, na onye na-ede ya, ka anyị lebakwuo anya n'ime ụzọ anyị nwere ike iji na-agagharị na Wikipidia ma jiri ọtụtụ atụmatụ ya. Na ngalaba a, anyị ga-enyocha etu e si achọ, etu e si ahụ ụdị edemede asụsụ ndị ọzọ, etu e si enyocha edemede, ya na etu e si emepe njikọ n'ime akụkọ.

CHỌỌ
Wikipidia nwere igbe ọchịchọ n'ibe ọ bụla. Igbe nchọta na-enyere aka ịnyagharị ozugbo na aha ibe e nyere n'otu egwuregwu mgbe ị na-eme ajụjụ gbasara otu isiokwu. Ọ bụrụ na Wikipidia enweghị akụkọ gbasara isiokwu ahụ, ị ga-ahụ akụkọ na-ekwu banyere ya.

• • • • 1.8 Na Ịgagharị na Wikipidia

ASỤSỤ HA

Wikipidia dị n'ihe karịrị asụsụ narị atọ, site na Bekee ruo Tagalog. I nwere ike ịnyagharịa site n'ụdị asụsụ dị iche iche nke edemede Wikipidia na-ahụ ndịiche na myiri dị na edemede ọ bụla gụnyere etu e si ewepụta ozi ahụ. Asụsụ ọ bụla na Wikipidia nwere ike inwe iwu nke ya na ihe omume nke ọgbakọ nke ndị editọ ya kwekọrịtara na ya.

ỤDỊ

Ebumn'obi na otu dị iche iche ijikọ peeji n'okwu ndị yiri ya na Wikipidia. Otu n'ime ndị na-agụ akwụkwọ na-enyere ndị na-agụ akwụkwọ aka ịchọta na ịnyagharị gburugburu, mpaghara isiokwu, ịhụ ibe ndị a haziri site n'aha, na ịchọta njikọ akụkọ.

A na-ahụkarị ụdịdị na ala nke ibe akụkọ mgbe ị na-agagharị Wikipidia site na desktọpụ. Ịpị aha otu na-ebulite otu ibe na-edepụta akụkọ (ma ọ bụ ndị ọzọ ibe) a gbakwụnyere n'ụdị ahụ. E nwere ike ịnwe ngalaba na-edepụta ngalaba nke ngalaba ahụ. Njirimara subcategorization na-eme ka o kwe omume ịhazi edemede ka ọ bụrụ ihe owuwu dị ka osisi iji nyere aka ịnyagharị.

Lee anya na ngalaba ebe akụkọ dị na ya "21st Century Skills" gụnyere.

NJIKỌ

Njikọ hyper bụ akụkụ dị mkpa nke Wikipidia. Njikọ dị n'ime na-ejikọta ọrụ ahụ ọnụ n'ime ihe jikọrọ ọnụ. Njikọ dị n'ime na-enye ndị na-agụ akwụkwọ aka ime ka nghọta ha dị omimi banyere isiokwu site n'inweta akụkọ ndị ọzọ nke ọma na-ahapụghị Wikipidia. Njikọ Inter-Wikimidia jikọtara ọrụ a na ọrụ ụmụnna nwanyị dị ka Wikisource, Wikitionary, na Wikipedia n'asụsụ ndị ọzọ, na njikọ mpụga na-ejikọta Wikipidia na webụ.

N'agbanyeghị, a ka nwere oghere na ozi dị na Wikipidia. Ka ị na-agaghari na akụkọ Wikipidia dị iche iche na ihe nchọgharị desktọpụ gị, ị ga-ahụ ụfọdụ njikọ dị n'ime na-acha uhie uhie. Nke a pụtara na isiokwu Wikimidia gbasara isiokwu ahụ adịbeghị (mana ọ ga-abụrịrị!).

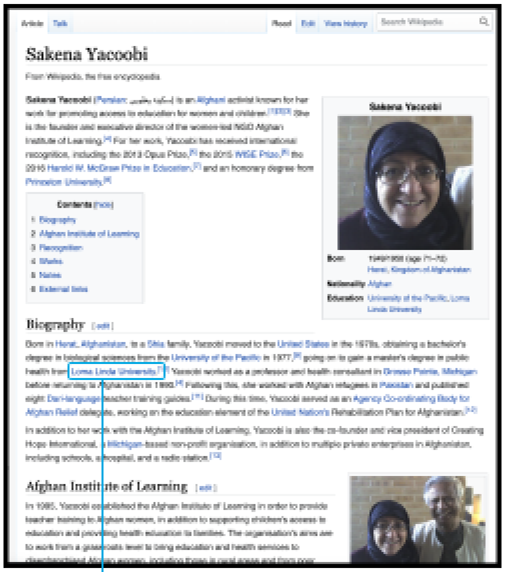

ỌRỤ

GBALỊA YA N'ONWE GỊ!

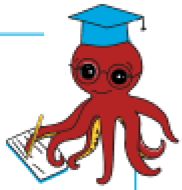

1. Mepee Wikipidia n'asụsụ ị họọrọ.
2. Chọta igbe ọchịchọ wee chọọ isiokwu dabara n'isiokwu ị na-akụzi.
3. Chọpụta asụsụ ole edemede ahụ dị na ya.
4. Chọpụta ụdịdị edemede a nwere.
5. Pịa hyperlink na akụkọ ga-enyere gị aka ịgbasa ihe ọmụma gị n'isiokwu ahụ.
6. Detuo echiche na nchọpụta gị:
   - Kedụ ka ọ dị mfe ịchọta ozi gbasara isiokwu a na Wikipidia?
   - Kedụ ozi na-efu maka isiokwu a?
   - Gịnị mere o ji dị mkpa ka ụmụ akwụkwọ gị nweta ozi gbasara isiokwu a?
   - Gịnị ga-eme ma ọ bụrụ na ha emeghị?

Ndetu na Ajụjụ

1.9 Ụzọ ndị ọzọ e ji enweta Wikipidia

N'afo 2015, ndị ụwa gbakọtara iji depụta ebumnuche mmepe a na-akpọ" Sustainable Development" nke na-eje ozi dị ka ntuziaka maka idozi nsogbu ndị kacha emetụta oge anyị a.

Ị maara ihe mgbaru ọsọ nke "Sustainable Development Goals"?

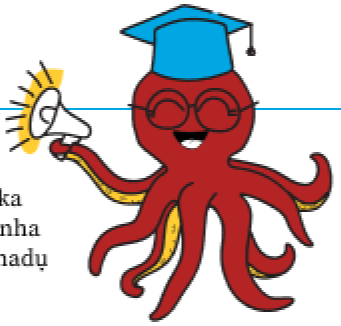

Sustainable Development Goal #4 na-akpọ gọọmentị ka ha "Hụkwa na agụmakwụkwọ dị mma gụnyere ya na nha anya ma kwalite ohere mmụta ogologo ndụ maka mmadụ niile".

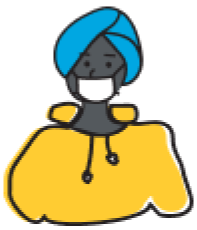

Ọgbaghara dị ka ọrịa COVID-19 mere ka a ghara inwe nhata nha na agụmakwụkwọ ka njọ...

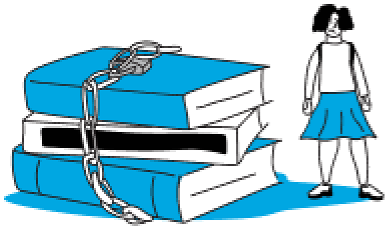

... na-eme ka a hapụ ụmụaka na usoro agụmakwụkwọ.

Atụmatụ ihe ọmụma mepere emepe dị ka Wikipidia nwere ike ime ka ohere agụmakwụkwọ ziri ezi na ohere mmụta maka mmadụ niile site n'ibelata ọnụ ahịa ndị metụtara mbipụta ọdịnala, ya na site n'ịkpakọba ọdịnaya na ntụgharị asụsụ.

Ma ... gịnị banyere ụmụ akwụkwọ na-enweghị kọmputa ma ọ bụ ịntanetị njikọ?

• • • • 1.9 Ụzọ ndị ọzọ a ga eji enweta Wikipidia

Ọ ka nwere ike bụrụ ihe ịma aka ịhụ na ụmụ akwụkwọ n'ụwa niile nwere ohere inweta teknụzụ. Ọtụtụ ụlọ akwụkwọ enweghịkwa kọmputa ma ọ bụ ịntaneti zuru oke.
Ọ bụrụ otú ahụ maka gị, ma ọ bụ onye ọ bụla ị maara, e nwere ụzọ ndị ọzọ ị ga-esi nweta Wikipidia:

Ị nwere ike ịnweta Wikipidia site na ihe nchọgharị ọ bụla nwere ike jikọọ na ịntaneti, ma ọ sitere na desktọpụ, laptọọpụ, mbadamba, ma ọ bụ fone.
Ị nwekwara ike budata ngwa Wikipidia gọọmentị maka ama gị
Maka mpaghara ebe njikọta ịntaneti na-enye nsogbu (ma n'ihi enweghị ohere na netwọkụ ma ọ bụ ọnụ ahịa ngwugwu data dị elu), ị nwekwara ike budata Kiwix, ngwa na-enye gị ohere ịnweta isiokwu Wikipidia na-anọghị n'ịntaneti.

Mara: Iji gaa n'ihu na-enyere aka ịnweta Wikipidia gburugburu ụwa, ngwa Wikipidia maka[KaiOS] ebidola n'oge na-adịbeghị anya!

WIKIPIDIA NA-ANỌGHỊ N'ỊNTANETỊ YA NA KIWIX

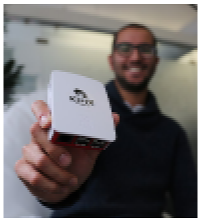

Kiwix bụ n'efu na oghe-isi iyi na-anọghị n'ịntaneti
ihe nchọgharị weebụ na-enye ohere ịnweta offline na Wikipidia.

Ị nwere ike ịchekwa Wikipidia (na ọrụ nwanne ya nwaanyị) n'asụsụ ọ bụla na kọmputa, USB flash drive, ma ọ bụ ọbụna DVD, ma nwee ike ịnweta ya na-ejighị ịntaneti.

Wikipedia app for Android

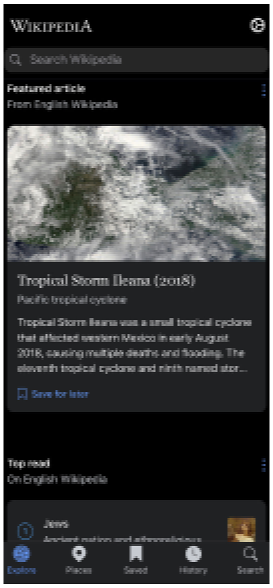

Wikipedia app for iOS

ỌRỤ

GBALỊA YA N'ONWE GỊ!

Anyị ga-atụgharị uche na ahụmihe nke inweta Wikipedia site n'ihe nchọgharị weebụ na ngwa ekwentị. Nke a ga-enye gị ohere iduzi ụmụ akwụkwọ gị nke ọma na ịnyagharị Wikipidia iji nweta ozi. Soro otu usoro omume dị n'okpuru na wikipedia.org na kọmputa gị wee na ngwa Wikipidia na-ama gị (budata ya na ụlọ ahịa ngwa kwekọrọ).

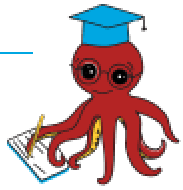

1. Chọta igbe ọchịchọ wee chọọ akụkọ gbasara mbara ala ụwa.
2. Chọpụta asụsụ ndị ọzọ ọ dị na ya.
3. Pịa hyperlink nke nwere ike iburu gị ka ị mụtakwuo maka Sistemụ Anyanwụ.
4. Laghachi n'ibe gbasara mbara ụwa.
5. Laghachi n'isi ibe Wikipidia.

Kekọrịta echiche gị gbasara ahụmihe a n'ọgbakọ raara onwe ya nye.

	WIKIPIDIA NA IGWE NCHỌGHARỊ	NGWA WIKIPIDIA
GỊNỊ DỊ MFE IME??		
Olee ihe siri ike ime?		
Gịnị ga-abụ uru maka ụmụ akwụkwọ ka ha jiri ikpo okwu a?		
Kedụ maka ikpo okwu a nwere ike bụrụ ihe ịma aka maka ụmụ akwụkwọ?		

Ndetu na Ajụjụ

1.10 Ichekwa ụmụ akwụkwọ ma ha na-agụ Wikipidia

Ịmụ ka ị ga-esi nọrọ na VFịntanetị bụ nka dị mkpa na narị afọ nke 21 maka ndị ntorobịa niile. Dị ka ndị nkuzi, kedụ ka anyị ga-esi hụ maka nchekwa ụmụ akwụkwọ anyị ka ha na-agagharị teknụzụ ọhụrụ n'oghere dijitalụ? Isonye na Wikipedia chọrọ ka ụmụaka ghọta usoro nchekwa ịntanetị bụ isi. Nlekọta nne na nna ma ọ bụ onye nkuzi dị mkpa, dabere n'afọ nwata ahụ, dị ka ọ dị na gburugburu ịntanetị ọ bụla ọzọ.

Dị ka UNICEF si kwuo, ụmụaka nwere ike iche dị ka ndị nnata, ndị na-eme ihe nkiri, na ndị sonyere na gburugburu ha n'ịntanetị. N'ihi ya, a haziri ihe egwu ndị ha na-eche ihu ụzọ atọ: ọdịnaya na-ekwesịghị ekwesị, omume na-ekwesịghị ekwesị, na kọntaktị na-ekwesịghị ekwesị. Ka anyị nyochaa ka anyị nwere ike isi chekwaa ụmụaka na Wikipidia n'ụdị atọ a.

Isiokwu na-ekwesịghị ekwesị

A naghị edezi Wikipedia iji wepụ ihe ndị e chere na ezighi ezi maka ụmụaka ma ọ bụ nyocha. O nwere akụkọ gbasara isiokwu ndị dị ka nkwutọ agbụrụ, okwu ndọrọndọrọ ọchịchị na okpukperechi na mmegharị ahụ na-ese okwu, na omume mmekọ ahụ, gụnyere ihe oyiyi ịgba ọtọ.

Etú ọ dị, akụkọ ndị a na-ede n'isiokwu ndị a dabeere n'eziokwu, ọ bụghịkwa iji kpalie ma ọ bụ kpasuo onye na-agụ ya. Isiokwu, gụnyere ndị na-ekwu banyere mmepụtakwa nke mmadụ, nwere ike ịnwe foto nke akụkụ ahụ mmekọ ahụ, bú ndị e sere ese, bú ndị omenala ụfọdụ pụrụ ịhụ na o kwesịghị ekwesị maka ụmụaka. N'agbanyeghị, e nwere ike ịhazi Wikipidia iji zoo onyonyo ndị a ma ọ bụrụ na a chọrọ ya.

N'ihi na Wikipidia bụ ikpo okwu mepere emepe, a na-edezi ibe ndị kwesịrị ka ụmụaka jiri ya mee ihe mgbe ụfọdụ n'ụzọ ọjọọ ma ọ bụ kpachapụrụ anya na-akpaghasị mkpụrụokwu ma ọ bụ ọdịnaya nke nwere ike iwe iwe. A na-ahụkarị ụdị mbibi a ma wepụ ya n'ime nkeji ole na ole-ma ọ bụrụ na ọ bụghị sekọnd-mana ọ ka nwere ike inweta ibe tupu emee nke a.

OZI Ị GA AGBADO ỤKWỤ

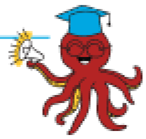

IHE Ị GA-EME KA WIKIPIDIA BỤRỤ IHE ECHEKWARA ECHEKWA:

- Gị na ụmụ akwụkwọ gị nwee mkparịta ụka gbasara okwu ọchịchọ dabara adaba.
- Na-ekwurịta okwu ma ñomie ihe ụmụ akwụkwọ nwere ike ime ma ọ bụrụ na ha ahụ ihe na-ekwesịghị ekwesị mgbe ha na-agụ akụkọ Wikipidia.
- Hazie ndepụta ọdịnaya maka ụmụ akwụkwọ ịgụ.
- Ọ bụrụ na ị na-atụ atụmatụ ime ka ụmụ akwụkwọ chọọ isiokwu ụfọdụ, mee nnyocha onwe gị tupu oge eruo ka ịchọta nsonaazụ na-ekwesịghị ekwesị.km

Omume ekwesịghị ekwesị

UNICEF na-akọwa omume na-ekwesịghị ekwesị dị ka, "Ụmụaka na ndị okenye nwere ike iji ịntanetị na-amaja ma ọ bụ na-erigbu ndị ọzọ. Ụmụaka nwere ike mgbe ụfọdụ gbasaa okwu ọjọọ ma ọ bụ onyonyo na-emenye ihere ma ọ bụ nwee ike izu ohi ọdịnaya ma ọ bụ mebie ikike nwebisiinka."

Enweghị ọtụtụ ohere maka omume ekwesịghị ekwesị, naanị ịgụ Wikipidia, n'akụkụ ndị ọzọ nke ọzụzụ a na-aga n'ihu n'inyere ụmụ akwụkwọ aka iji ọdịnaya Wikipedia kwesịrị ekwesị. N'agbanyeghị, ọ bụrụ n'oge ọ bụla nwa akwụkwọ ghọrọ onye ndezi, ma ọ bụ soro ndị editọ ndị ọzọ na-akpakọrịta na Wikipidia, ohere ha nwere ime omume ekwesịghị ekwesị na-abawanye.

E nwere usoro ezi uche dị na ya na-egbochi ma kwụsị nsogbu ndị nwere ike ime na ndezie Wikipedia site na ụmụaka, ya na mmekọrịta dị n'etiti ụmụaka na ndị okenye. A na-emejuputa usoro ndị a mgbe niile e nwere ike ya na n'ogo nke omume dị mkpa iji chekwaa ma debe nchekwa, nzuzo na njirimara ụmụaka.

Ọ bụrụ na otu n'ime ụmụ akwụkwọ gị chere na onye ọrụ Wikipidia ọzọ (dị ka onye nchịkọta akụkọ ma ọ bụ onye nchịkwa) na-akpa àgwà n'ụzọ na-eyi nchekwa ha egwu, ma ọ bụ na-echegbu ha n'ụzọ ọ bụla, e kwesịrị ịkụziri ha ka ha gwa onye nkụzi ha ma ọ bụ onye ọzọ toro eto n'etiti ha. Ha ekwesịghị ịga n'ihu na-ekwurịtara onye ọrụ ahụ okwu.

Kọntaktị na-ekwesịghị ekwesị

Wikipidia anaghị arịọ ndị ọrụ ya (ndị editọ) ka ha kwuputa afọ ha ma ọ bụ ejimara ha ọ bụla, ma na ndebanye aha ma ọ bụ n'oge ọ bụla ọzọ. N'gbanyeghị, ụfọdụ ndị ọrụ na-ekpebi itinye ejimara ha n'ihu ibe ọrụ ha, ikekwe ọ gụnye akara ozi (email, ozi ngwa ngwa, wdg), foto, ezigbo aha ha, ọnọdụ ha, ozi gbasara mpaghara nka na mmasị ha, mmasị, na enweghị mmasị, akara ụlọ, na ihe ndị ọzọ. Mgbe ụfọdụ, onye ọrụ nwekwara ike ikpughe ụfọdụ ozi ejimara onwe n'ebe ọzọ, dị ka na n'ime igbe mkparịta ụka.

Ngosipụta a na-ewelite nchegbu pụrụ iche n'ihe gbasara ndị ọrụ Wikipedia na-eto eto, ọkachasị mgbe onye ọrụ gosipụtara onwe ya dị ka nwata. N'ụzọ dị mwute, ụfọdụ ndị na-eto eto na-emeso Wikipidia mgbe ụfọdụ dị ka ebe nrụ ọrụ weebụ na-akpakọrịta, nke a arụpụtarala n'ikpughe ozi gbasara onwe, ya na omume ndị ọzọ na-ekwesịghị ekwesị maka ọrụ ịmepụta akwụkwọ nkà ihe ọmụma.

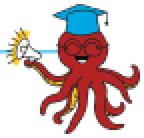

OZI Ị GA-AGBADO ỤKWỤ

NDỊ NCHỊKWA WIKIPIDIA

Na Wikipidia, **ndị nchịkwa** bụ ndị otu obodo tụkwasịrị obi nwere ikike ihichapụ akụkọ, igbochi ndị ọrụ ma chebe saịtị wiki na mmebi na ndezi na-ekwesịghị ekwesị.

Ijikwa na mkpesa Okwu

E kwesịrị iwepụ ozi mmata nke onwe na Wikipidia site n'aka ụmụaka pụtara na ha ga-agwa ya ndị nlekọta na nzuzo, ma ọ bụ otu email na-ahụ maka nlekọta. E kwesịrị ịgwa onye ọrụ maka mwepụ ahụ, dụọ ọdụ na e mere ya iji hụ maka nzuzo na nchekwa ha, ya na nkụda mmụọ gbasara ikpughe ozi onwe dị na Wikipidia n'ọdịniihu.

Akụkọ nke ndị ndezi na-anwa ịchụso ma ọ bụ kwado mmekọrịta ndị okenye na ụmụaka na-ekwesịghị ekwesị, ma ọ bụ imebi ntụkwasị obi na nchekwa, kwesịrị imere Wikimidia Foundation site na email: legal-reports@wikimedia.org. E kwesịrị iziga akụkọ gbasara okwu maka onyonyo ụmụaka na-ekwesịghị ekwesị n'otu adreesị ozi-ikuku ahụ.

E kwesịrị ịmere ndị otu mberede Wikimidia Foundation akụkọ ihe iyi egwu nke mmerụ ahụ site na email: emergency@wikimedia.org.

ỌRỤ

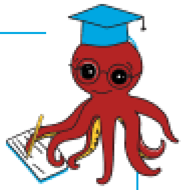

NTỤGHARỊ NCHEKWA NA WIKIPIDIA

Dabere n'ihe ị mụtara na nkuzi a, dee omume 3-4 nke i nwere ike ime iji nyere ụmụ akwụkwọ gị aka iji Wikipidia n'enweghị nsogbu. Kekọrịta ha na forum ga!

Ị nwekwara ike iwere ndetu gị n'igbe a!KI

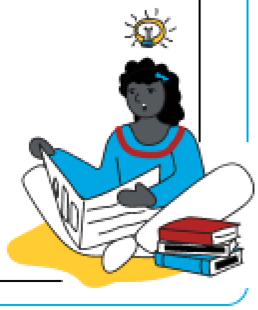

1.11 Ịha nhatanha ihe ọmụma, isiokwu dị iche iche, na Wikipidia

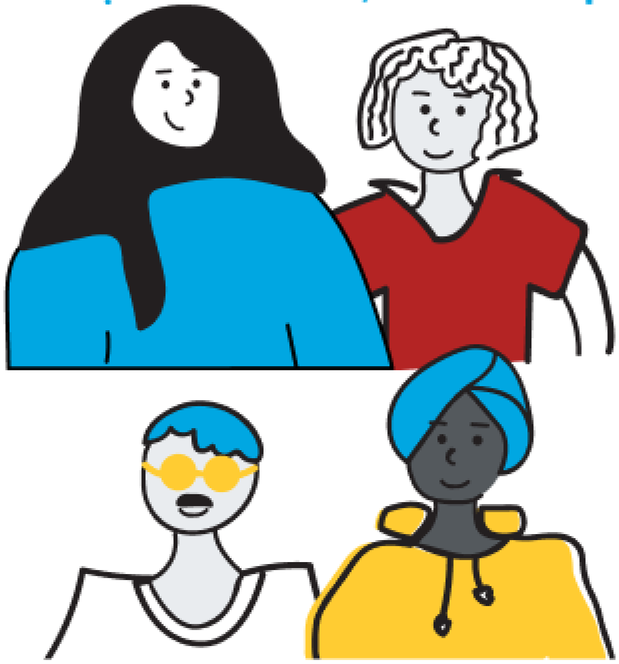

Wikipidia abụghị ọrụ mmechara, ma a ka nwere nnukwu oghere na ọdịnaya dị n'ofe ụdị asụsụ dị iche iche. Nke a na-ebute mwepu, ma ọ bụ enweghị nnọchiteanya, nke ụfọdụ omenala, asụsụ, akụkọ ihe mere eme na echiche. Ndị na-enye aka na Wikipedia dị ka Marc Miquel na-arụ ọrụ ịmepụta usoro nnyocha na ngwaọrụ ndị nwere ike inyere aka chọpụta ihe na-efu. Ọmụmaatụ, oghere dị na nnochiteanya ala na isiokwu ndị dị mkpa na mpaghara; oghere dị na nnochite anya nwoke na nwanyị (dị ka ọnụọgụ akụkọ ndụ ụmụ nwanyị), na oghere dị na mkpuchi agbụrụ agbụrụ. Mgbalị ndị dị otú a na-akwalite ịha nhatanha ihe ọmụma ma mee ka ndị nnọchiteanya dị iche iche na Wikipi1.10 Ichekwa ụmụ akwụkwọ ma ha na-agụ Wikipidia

Kedụ ihe kpatara o ji dị mkpa ka ndị nkụzi mara maka oghere ọmụma dị na Wikipidia? Kedụ mmetụta nke inwe mmụba asụsụ obodo na ihe ọmụma na Wikipidia? N'ime [Marc's words](#):

"[Ntinye ihe ọmụma mpaghara na Wikipidia, na iji ya] na agụmakwụkwọ nwere ike ịdị mkpa iji nwee ohere ibufe ya n'ọgbọ ndị ọzọ. Njirimara Wikipidia, dị ka isiokwu ya dịgasị iche iche, jikọtara ọdịdị na iji ihe onyonyo mee ihe nke ukwuu, bụ ihe ọmụma dị mkpa iji mee ka asụsụ dịghachi ndụ ma ọ bụ mụọ nuances [omenala] n'oge ọ bụla n'ọdịnihu."

1.10 Ichekwa ụmụ akwụkwọ ma ha na-agụ Wikipidia

OZI Ị GA-AGBADO ỤKWỤ

IJI NYERE AKA ICHEWA ỤMỤ AKWỤKWỌ NA WIKIPIDIA, I NWERE IKE INYOCHAA NTUZIAKA NDỊ A, GỊ NA HA:

	1.Mgbe i nwere akaụntụ, na-abanye mgbe niile wee jiri ya mgbe ị na-edezi Wikipidia.
	2. Agwala onye ọ bụla paswọọdụ gị.
	3. Ọ bụrụ na onye ọbịa na ntanetị arịọ gị maka paswọọdụ gị, enyela ya.
	4. Ekwela ka ndị ezinụlọ gị ma ọ bụ ndị enyi gị jiri akaụntụ gị mee ihe na Wikipidia. Ọ bụrụ na ha emee ihe na-adịghị mma, ị ga-aza ajụjụ maka ya.
	5. Wepụ ọnwe gi mgbe ọ bụla ị na-apụ na kọmputa, karịsịa ma ọ bụrụ na ọ bụ kọmputa gị na mmadụ na-eke.
	6.Ejila ihe karịrị otu akaụntụ ma ọ bụrụ na i nweghị ezigbo ihe kpatara ya.
	7. Ebiputela adreesị gị ma ọ bụ nọmba ekwentị gị.
	8. Ejila ezigbo aha gị ma ọ bụ aha njirimara gị.
	9. Ebipụla foto nke onwe gị, ndị enyi gị, ma ọ bụ ezinụlọ gị n'ibe ọrụ gị. Ndị mmadụ nwere ike iji ozi a chọpụta onye ị bụ n'ezie, ọkachasị ma ọ bụrụ na i jirila otu ozi ma ọ bụ aha njimara na weebụsaịtị ndị ọzọ.
	10. Amalitela idezi peeji ụlọ akwụkwọ gị - ọ bụ onyinye nwụrụ anwụ nke nwere ike iga ebe ahụ!
	11. Edela akụkọ gbasara onwe gị - ọ bụrụ na ị bụ onye dị mkpa n'ezie, onye ọzọ nwere ike dee akụkọ gbasara gị.
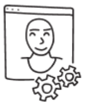	12.Ọ bụrụ na i biputere ozi nke gị na-amaghị ama, rịọ onye nchịkwa ka o wepụrụ gị ya, ma ọ bụ i nwere ike ịrịọ ka e lelee ya anya, nke na-ezochi ya. Ọ bụlagodi na ị gaghị ajụ, onye nchịkwa ma ọ bụ onye ndezi ọzọ nwere ike ihichapụ ya maka na anyị mara na ị ka dị obere. Biko ewela iwe, n'ihi na a ga-eme nke a iji chebe gị.

• • • • 1.11 Ịha nhatanha ihe ọmụma, isiokwu dị iche iche, na Wikipidia

Tupu ị gụọ akụkọ Marc, ka anyị mee mgbatị ahụ ngwa ngwa! Gaa na Wikipidia chọta akụkọ ndị dabara na nkwupụta ndị dị n'okpuru. Dee nchọpụta gị n'ime igbe ederede kwekọrọ:

Edemede nke onye a ma ama si obodo gị	
Ederede nke nri ọdịnala	
Otu edemede nke akụkọ ihe mere eme; mmemme ma ọ bụ akụkọ ala na mpaghara gị	

Dabere n'akụkọ ndị ị chọtara, zaa ajụjụ ndị a:

Kedụ ka ị ga-esi kọwaa àgwà isiokwu ndị a n'asụsụ obodo gị?	
Edemede Wikipidia ndị a dị n'asụsụ ndị ọzọ?	
I nwere ike ịchọpụta ndịiche ọ bụla n'etiti otu akụkọ na ụdị asụsụ dị iche? (I nwere ike iji njirimara ntụgharị asụsụ ihe nchọgharị ma ọ bụrụ na i nwere ya)	

Site na mmega ahụ gara aga, i nwere ike ịchọpụta isiokwu efu gbasara ọnọdụ mpaghara gị na Wikipidia, ya na ndịiche dị n'etu esi ewepụta otu isiokwu n'asụsụ dị iche iche. Kedụ ka ndị ọrụ afọ ofufo si arụ ọrụ iji chọpụta ma dozie oghere ihe ọmụma ndị a? Ị ga-achọpụta n'isiokwu a n'okpuru.

Mata: *Isiokwu na-esonụ bụ nke e bipụtara originally published na "Knowledge Equity Calendar", ọrụ ngo nke gosiputara akụkọ nke ndị Wikimidia na-arụ ọrụ n'ịkwado nha anya ihe ọmụma.*

"Ọ BỤRỤ NA ANYỊ CHỌRỌ IKPOKỌTA NCHỊKỌTA NKE IHE ỌMỤMA MMADỤ. ANYỊ GA-AGỤNYE ONYE Ọ BỤLA."

Aha m bụ Marc Miquel, ana m arụ ọrụ a na-akpọ Wikipedia Diversity Observatory (WDO), nke na-enye ohere maka ndị na-eme nchọpụta na ndị na-agbalị iji mụọ ihe gbasara isiokwu dị iche iche nke Wikipidia, na-ekwurịta mkpa usoro, na-atụ aro ngwọta iji mezie ya na ịlụ ọgụ megide ọdịiche na ọmụma.

Ihe ọrụ ngo a bu n'obi ịkọwa bụ ihe kpatara ohere ndị ahụ na iwepụta nchịkọta omenala asụsụ ọ bụla n'ebe ọ bụla n'ụwa. N'otu oge ahụ, ọ na-ezube ịkpali ikesa ọdịnaya n'ofe asụsụ. Iji mechie oghere ihe ọmụma, anyị chọrọ ịkwalite ọmụma site n'inye ụdị ihe onwunwe dị iche iche: "seetị data, ihe anya, na ọnụ ọgụgụ, ya na ndepụta nke isiokwu na ngwaọrụ ndị na-egosi oghere ndị kachasị mkpa ka a na-ejikọ ya.

Idozi nsogbu nke oghere ihe ọmụma bụ ihe ịma aka siri ike. Etú ọ dị, n'ime ọrụ a, achọrọ m ime ka nsogbu ahụ pụta ìhè ma malite ime ka anyị nwee nghọta zuru oke banyere nsogbu ndị na-egbochi anyị inwekwu ọdịnaya dị iche iche. Isi ihe ịma aka anyị bụ n'ịgbanwe nnyocha ka ọ bụrụ nzikọrịta ozi dị irè nke ndị otu obodo [Wikimedia] nwere ike ịghọta ngwa ngwa ma na-agba ha ume ịhazi ihe omume dị iche iche iji kpuchie oghere ụfọdụ dị mkpa. N'ihi nke a, anyị na-ebipụta akwụkwọ agụmakwụkwọ na-akọwa usoro nkà na ụzụ niile dị iche iche iji nyochaa ọdịnaya na etu anyị si akọwa ọdịiche kachasị mkpa metụtara okike na omenala dị iche iche.

Anọ m na-eche na ka ọ na-erule 2030 obodo ọ bụla [Wikimidia] maara ọdịiche dị na ọdịnaya nke ha kwesịrị imepụta iji gosipụta nke ọma ọnọdụ ha ozugbo (site na mpaghara, ọdịnala, ihe ncheta, ndị a ma ama, agbụrụ, ndị mmadụ, wdg). .) na n'ime ọdịnaya nke metụtara ọnọdụ asụsụ ndị ọzọ. M na-atụ anya na imekọ ihe ọnụ n'etiti obodo asụsụ Wikipidia iji kpuchie ọdịnaya omenala na ihe gbasara ọnọdụ ga-amụba n'afọ ndị na-abịa. Ma ọ bụ na ọrụ dị ka Asian Month, nke na-akpọ onye ọ bụla ka o dezie banyere Asia, ma ọ bụ Intercultur and CEE Spring nke na-akwalite mgbanwe nke akụkọ n'etiti asụsụ nke Iberian peninsula na n'etiti asụsụ nke mba Etiti na Owuwa Anyanwu Europe.

N'ihe niile, enwere m obi ike na isiokwu dị iche iche ga-abụ otu n'ime ebumnobi bụ isi n'ọdịnihu na nke anyị ga-ahazi nke ọma iji lebara ọdịiche dị n'ime ihe ọmụma dị mkpa anya. Ịha nhatanha ihe ọmụma bụ ụzọ ziri ezi isi lebara ndị na-enye anyị ihe ọmụma anyị na-efunahụ anya. N'ihi na ọ bụrụ na anyị chọrọ ikpokọta nchịkọta nke ihe ọmụma mmadụ, anyị ga-agụnye onye ọ bụla.

ỌRỤ

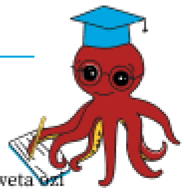

NTỤLE NGỤCHA AKWỤKWỌ

- Ebe ụmụ akwụkwọ nwere ike ịga, ma ọ bụ n'ịntanetị ma ọ bụ na-anọghị n'ịntaneetị, iji nweta ozi gbasara ya ngwa ngwa
- akụkọ obodo, ọdịnala na ndị ama ama?
- Kedụ akụkụ nke ọnọdụ omenala gị na-egosichaghị na ịntaneetị? E nwere otu ndị mmadụ a na-enwechaghị?
- Kedụ ihe kpatara o ji dị mkpa ka a nọchie anya ihe ọmụma gbasara ọnọdụ omenaala gị n'ịntaneetị?
- Dabere na nnyocha i mere na mmega ahụ nke mbụ, i chere na Wikipidia nwere ezigbo nnọchite anya omenala obodo gị? Gịnị ka a pụrụ ime iji meziwanye ya?

Ị nwekwara ike iwere ndetu gị n'igbe a!

I mechaala modul 1!

Were obere oge kesaa mmezu a n'ọgbakọ ị hanyere onwe gị!

Gịnị na-Esote?

Ugbu a i dechara Modul nke mbụ, ị dịla njikere ịmalite Modul nke abụọ!

Gịnị na-esote?

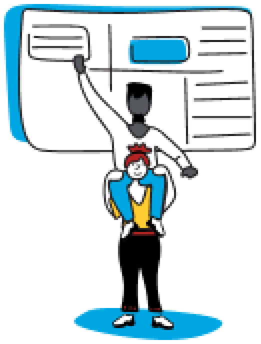

Na modul nke abụọ, ị ga-amụtakwu banyere nhazi isiokwu Wikipidia ya na etu e si enyere ụmụ akwụkwọ gị aka inyocha ozi ha chọtara nke ọma.

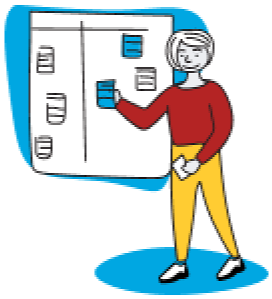

Jiri usoro nkụzi e nyere na mgbakwụnye maka mkpali, ị ga-ahụ ọmụmaatụ etu e si etinye Wikipidia na mpaghara isiokwu dị iche iche.

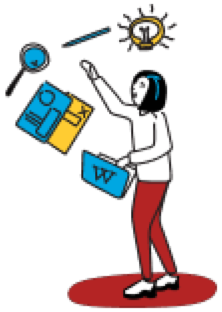

Weta ihe ọmụma ọhụrụ gị na klaasị gị! Kwadebe usoro nkụzi ebe i nwere ike ịkụziri ụmụ akwụkwọ gị ka e si eji Wikipidia eme ka nkà mgbasa ozi na igụ akwụkwọ sikwuo ike.

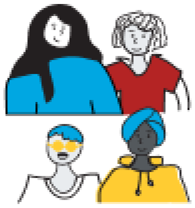

Cheta ijikọ na otu mmụta Wikimidia buru ibu site na mgbasa ozi ọha wee lee ma e nwere mmekọ Wikimidia na mpaghara gị in your region.

Jiri ohere dị n'ibe na-esote malite ịdepụta echiche gị maka usoro nkuzi, i nwere ike imeziwanye ha ka ị na-agafe na Modul 2 na 3.

Ndetu na Ajụjụ

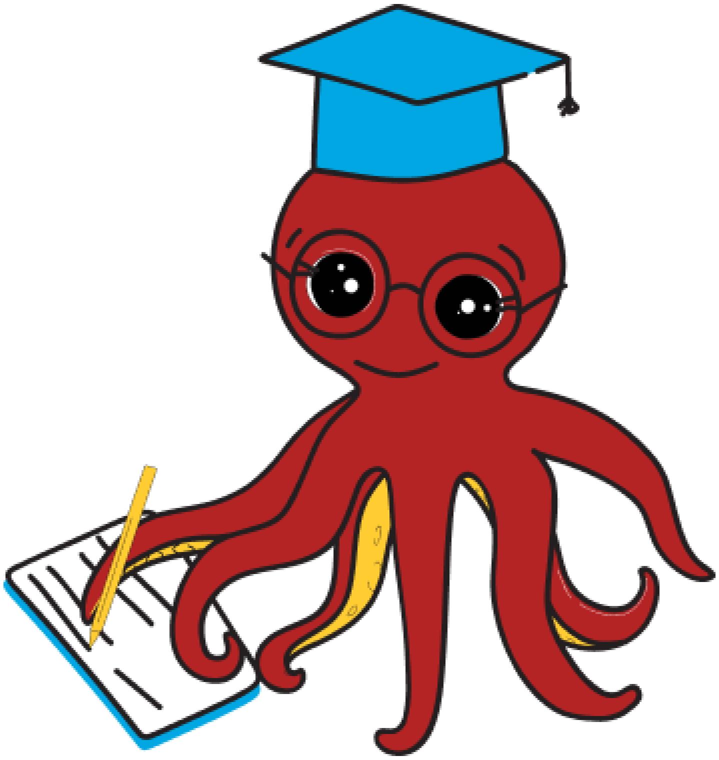

Ihe omume nke Ikpeazụ

Tinye Wikipidia n'ime nkụzi gị

Emume Ikpeazụ

Ugbu a bụ oge itinye ihe ọmụmụ gị n'ọrụ!

- Tụgharịa uche n'ihe ọhụrụ ị mụtara gbasara Wikipidia na uru ọ bara dị ka ngwa nkụzi iji zụlite nkà mgbasa ozi na ịgụ akwụkwọ ozi.
- Tụlee nkà ndị i nwere ike inyefe ụmụ akwụkwọ gị, ndị i nwere ike nweta site n'iji Wikipidia na njem mmụta ha.
- Nyochaa usoro nkuzi ihe atụ na ihe omume dị na mgbakwụnye ka ị chọta ụzọ ị nwere ike isi tinye Wikipidia n'ime nkụzi na klaasị gị.
- Chọpụta ihe omume, nkuzi, ma ọ bụ modul na klaasị gị ebe i nwere ike itinye Wikipidia iji kwalite mgbasa ozi na nka agụmagụ ozi.
- Depụta atụmatụ maka ọrụ a. Jiri ohere dị n'okpuru wee tụgharịa uche ma kpokọta akụrụngwa. Jiri ndebiri atụmatụ nkuzi (ma ọ bụ ndebiri ọzọ ị na-ejibu) hazie echiche gị wee kwalite ọrụ gị.
- N'ọgwụgwụ nke Modul nke abụọ a, ị ga-enyocha echiche gị, tinye echiche ọhụrụ na ihe ọmụma, wee kwalite usoro nkuzi gị.

ỤBỤRỤ:

Ndetu na Ajụjụ

Ngwa Usoro Nkụzi

ỌRỤ:	ỌKWA:
AJỤJỤ NCHỌPỤTA:	AKỌRỌNGWA:

NSONAAZỤ MMỤTA:

NDOZI ỤKPỤRỤ:

NKWADEBE:

OKWU MMALITE:

OMUME NDUZI:

OMUME NKE ONWE ONYE:

NGOSIPỤTA MMỤTA:

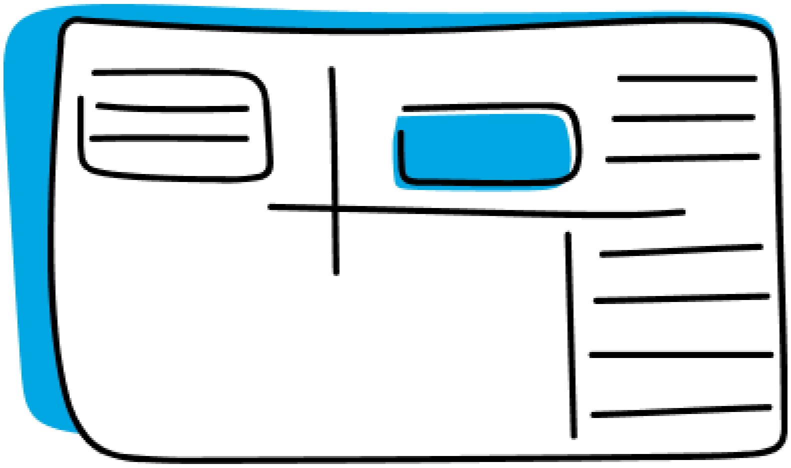

Annex

Ọmụmaatụ atụmatụ nkụzi na mmemme iji jikọta Wikipidia na Klaasị

Ịchọ ihe ọmụma m

ỌRỤ:
Ịchọ Ọmụma m

ỌKWA:
Ụlọ akwụkwọ Sekọndrị

AJỤJỤ NCHỌPỤTA:
Kedu ka m ga-esi chọta ozi m chọrọ n'ịntanetị? Kedu ka m ga-esi nyochaa ozi m chọtara?

AKỌRỌNGWA:
Kọmputa, oghere ịntanetị, akwụkwọ ndetu, ihe e ji ede ihe, akwụkwọ ọrụ nchọ ihe ọmụma

NCHỊKỌTA IHE ỌMỤMỤ:
Ụmụ akwụkwọ na-atụgharị uche ma detuo njem ha na ngagharị Wikipidia ka ha na-enweta ma na-enyocha ozi ha chọrọ iji dozie ajụjụ.

MMỤTA:
Ụmụ akwụkwọ nwere ike ịchọpụta ihe ngosi dị mma na nke na-adịghị mma iji nyochaa ozi ha chọtara na Wikipidia dị ka mmalite ọrụ nyocha.

NKWADEBE:

- Chọpụta ọrụ nyocha, ọrụ, ihe omume ụlọ ebe ụmụ akwụkwọ ga-achọ ịnyagharị ịntanetị iji chọta ozi.
- Mara onwe gị na mpempe akwụkwọ a na-arụ ọrụ "Nchọgharị ihe Ọmụma m" ya na ihe atụ na akwụkwọ nyocha e nyere.
- N'iji dijitalụ kesaa akwụkwọ ọrụ "nchọ ihe ọmụma m" maka ụmụ akwụkwọ ka ha mechaa n'ịntaneetị ma ọ bụ bipụta ma jiri ya mee ihe n'ụlọ

OKWU MMALITE:

- Wepụta isiokwu ọrụ nyocha, mmemme, ma ọ bụ ihe omume ụlọ.
- Gwa ụmụ akwụkwọ ka ha chepụta echiche webụsaịtị ha ga-eji chọta ozi iji rụọ ọrụ ha.
- Duo mkparịta ụka maka ụmụ akwụkwọ gị ka ha tụlee uru na ihe ịma aka dị n'ịchọta ozi n'ịntaneetị, ka ozi ahụ si bụrụ ntụkwasị obi, ya na etu e si ezere mpụ n'ọrụ ha. Weta uche ha na Wikipidia karịsịa ma gwa ha na ha ga-eji ya dị ka mmalite na ọrụ ha.
- Wepụta ihe ngosi dị mma na nke na-adịghị mma site na Module 2 wee gwa ụmụ akwụkwọ gị na ha ga-eji ha ka ha na-agagharị Wikipidia ịmalite ọrụ ha.

Ngosipụta dị mma nke ịdị mma	Ihe ngosi na-adịghị mma nke ịdị mma
• O nwere ọtụtụ ntụaka sitere n'isi mmalite ndị a pụrụ ịdabere na ya. • O nwere ngalaba ndụ nke na-enye nkọwa na nke doro anya. • Ọ na-ekpuchi akụkụ dị iche iche dị mkpa nke otu isiokwu. • Ọ na-enye ọdịnaya ziri ezi na nke a haziri ahazi. • E dere ya site n'echiche na-anọpụ iche.	• O nweghị ntụnyere aka ọ bụla. • O nwere ọkọlọtọ ịdọ aka ná ntị. • O nwere mperi mkpọpe ma ọ bụ ụtọasụsụ. • O nwere ozi ochie gbasara isiokwu dị ugbu a. • O nwere echiche na-enweghị isi na nkwupụta uru.

OMUME NDUZI:

- Họrọ otu isiokwu dị ka ihe atụ iji mechaa akwụkwọ ọrụ "Nchọ ihe ọmụma m".
- Gosipụta etu e si achọ isiokwu n'igbe nchọta Wikipidia, etu e si edekọ ozi na mpempe akwụkwọ, wee jụọ ụmụ akwụkwọ gị ka ha tinye aka na njimara mma na nke na-adịghị mma nke ha na-achọta na edemede Wikipidia.

OMUME ONWE ONYE :

- Nye ụmụ akwụkwọ gị oge ka ha mechaa n'otu n'otu akwụkwọ ọrụ "Nchọ ihe ọmụma m". N'aka nke ọzọ, ha nwere ike ịrụ ọrụ n'abụọ.
- Jide n'aka na ha nwere ihe ngosi dị mma na nke na-adịghị mma nke mma n'aka ma ha nwere ike ịkpọtụrụ ndị a mgbe ọ dị mkpa.
- Nye ntụziaka na ntụnye ka ụmụ akwụkwọ gị na-arụ ọrụ a.

NGOSIPỤTA MMỤTA:

- Gwa ụmụ akwụkwọ gị ka ha zitere gị akwụkwọ ọrụ ha dechara: ise foto nke mpempe akwụkwọ a na-ebipụta, ihe ịntaneetị, wdg.
- Rịọ ụmụ akwụkwọ 2-3 ka ha kesaa usoro ha soro: Gịnị nyere aka? Gịnị siri ike? Kedụ ihe na-egosi ịdị mma ha nwere ike mata n'isiokwu ndị ha chọtara? Wikipidia ọ bụ ezigbo mmalite maka nnyocha ha?
- Nyochaa ọrụ ụmụ akwụkwọ gị site n'iji edemede a tụrụ aro wee nye nzaghachi.
- Ọ bụrụ na ọ dị, bipụta ọrụ ụmụ akwụkwọ gị mepụtara na blọọgụ ụlọ akwụkwọ, bọọdụ ọkwa mebere, bọọdụ Pinterest klaasị, wdg.

Nchọ ihe Ọmụma m

Ntụziaka: Jiri mpempe akwụkwọ ọrụ a dekọba nchọta gị maka ozi na Wikipidia. Zaa ajụjụ nke ọ bụla n'ime igbe kwekọrọ ka iru ahịrị "Mechaa". Tụlee ihe nchoputa gị na ụmụ klaasị gị!

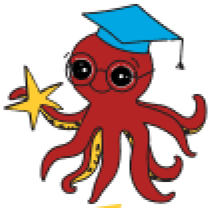

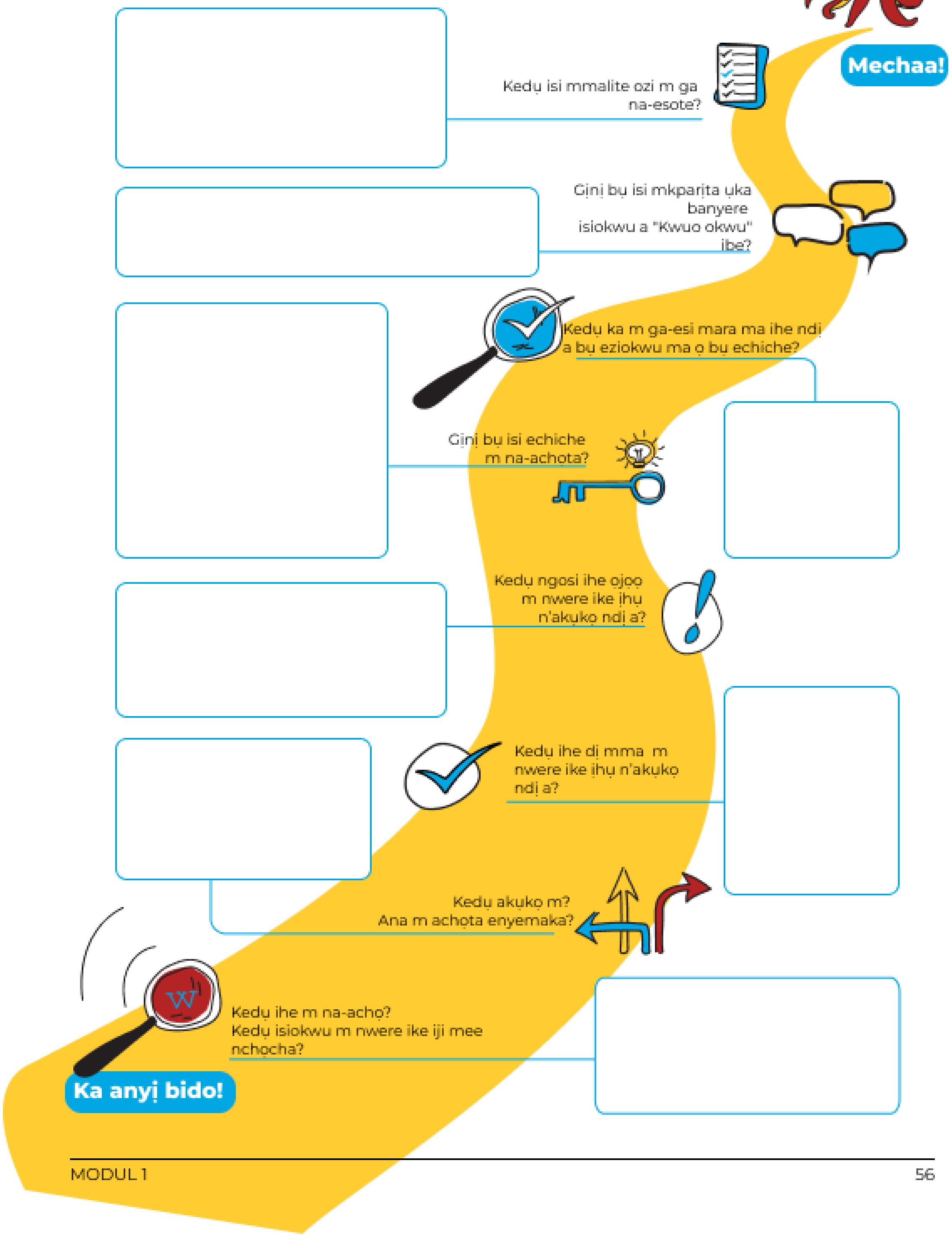

Nchọ ihe Ọmụma m - Ọmụmaatụ

Ebe i nwere ike ịhụ ihe atụ akwụkwọ ọrụ Quest Ọmụma emechaala. Mee mgbanwe ma gbanwee ya!

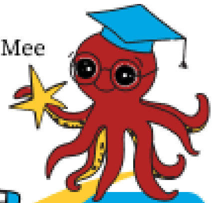

Mechaa!

Kedụ isi mmalite ozi m ga-aga na-esote?

Na-esote, a ga m eleta ntụaka ndị a gụnyere n'ime akụkọ Wikipidia m hụrụ:

- Saint Maya - The New Republic
- How Maya Angelou influenced hip-hop
- Ajụjụ ọnụ Laugh and Dare to Love
- Ihe omume nke Black, Blues, Black!

Gịnị bụ isi mkparịta ụka banyere isiokwu a "Kwuo okwu" ibe?

Na "Poetry of Maya Angelou" Achọpụtara m na ọ masịrị m ka ndị edemede si atụle asụsụ kacha mma iji gosipụta uru uri Maya n'ezie.

Kedụ ka m ga-esi mara ma ihe ndị a bụ eziokwu ma ọ bụ echiche?

Ndị a abụghị echiche n'ihi na enwere m ike ịhụ isi mmalite ndị odee ji mepụta ederede ma na-akọwa ihe omume n'ezie na nnọpụ iche na ebumnuche.

Gịnị bụ isi echiche m na-achọta?

Isi ihe na ndụ Maya Angelou: o nwere ọtụtụ ọrụ tupu ọ ghọọ onye edemede, ọ tara ahụhụ site na mmegbu ma kwaga n'ọtụtụ ụlọ, o nwere obere nwa nwoke. Ọrụ ya gụnyere uri, akụkọ ndụ onwe onye, egwuregwu na akwụkwọ ụmụaka ọ bụla. O nwetara ọtụtụ ihe nrite maka ntinye aka na mmemme ya

Olee ngosi ihe ojọọ m nwere ike ịhụ n'ederede ndị a?

Ahụghị m ihe ọ bụla na-egosi àgwà na-adịghị mma n'ime akụkọ ndị a, ha nwere ntụaka kwesịrị ekwesị, ozi e melitere, na-enweghị ọkọlọtọ ịdọ aka ná ntị.

Kedu ihe dị mma egosi m nwere ike ịhụ na akụkọ ndị a?

Edemede Wikipidia m hụrụ nwere ọtụtụ ntụaka, ngalaba ndị isi na-enye ihe ọmụma ma doo anya, ma kpuchie akụkụ dị iche iche nke ndụ na ọrụ Maya Angelou.

- Maya Angelou
- List of Maya Angelou works
- Poetry of Maya Angelou, themes
- Themes in Maya Angelou's autobiographies

Kedụ akụkọ m?
Ana m achọta enyemaka?

Kedụ ihe m na-achọ?
Kedụ isiokwu m nwere ike iji mee nchọcha a?

Ana m achọ ihe ndị bụ isi na ndụ Maya Angelou, ihe atụ ọrụ ya, na isi isiokwu dị n'ederede ya.
Ọkpụrụkpụ okwu nwere ike ime:
- Maya Angelou
- Maya Angelou na-arụ ọrụ

Ka anyị bido!

• • • • Nchọ ihe ọmụma m - Rubric

N'ebe a, i nwere ike ịhụ ihe atụ nke akwụkwọ atụ aro ị ga-eji nyochaa ọrụ ahụ. Mee mgbanwe ma gbanwee ya ọsọọsọ!

ỤMỤ AKWỤKWỌ NWERE IKE	AKARA
Chọpụta paramita ọchụchọ na mkpụrụokwu dabara adaba	
Nyochaa akụkọ ahụ site n'iji ihe ngosi dị mma na nke na-adịghị mma	
Chịkọta ozi ha chọtara iji zaa ajụjụ mbụ ha	
Kpebie ma akụkọ ahụ ò nwere eziokwu ma ọ bụ ihe e kwụru gbasara ya	
Depụta ebe ozi ndị ọzọ iji gaa n'ihu nyocha ha	

3	Kpochapụ ihe ngosi nke nghọta
2	Ihe ngosi ụfọdụ nke nghọta
1	Enweghị ike ịrụcha ọrụ ahụ

Akụkọ ihe mere eme

ỌRỤ:
Onye nọ n'akwụkwọ ọgụgụ gị?

ỌKWA:
Ụlọ akwụkwọ sekọndrị

AJỤJỤ NCHỌPỤTA:
Onye nọchiri anya ya n'akwụkwọ ọgụgụ m? Onye na-efu efu? Kedụ ihe na-eme ka mmadụ "amara mma"?

AKỌRỌNGWA:
Kọmputa, ohere ịntaneetị, akwụkwọ akụkọ ihe mere eme, akwụkwọ ndetu, ihe ederede.

NCHỊKỌTA NKỤZI:
Ụmụ akwụkwọ na-enyocha Wikipidia iji mepụta profaịlụ gbasara onye ama ama na-anọghị n'akwụkwọ akụkọ ha.

MMỤTA:
Ụmụ akwụkwọ nwere ike nyochaa ohere nnochite anya n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme ha wee jiri Wikipedia mee nnyocha ndụ ndị a ma ama obodo etinyeghị n'akwụkwọ ha.

NKWADEBE:

- Nyochaa akwụkwọ ọgụgụ ụmụ akwụkwọ gị na-eji maka klaasị akụkọ ihe mere eme ha.
- Rịba ama ohere ndị bụ isi na nnochite anya ndị a ma ama ọ na-egosipụta: okike, obodo, njirimara agbụrụ, asụsụ ala nna, wdg.
- Mepụta grid iji gosi ọdịiche dị na nnochite anya maka ụmụ akwụkwọ gị iji mechaa. Ọ bụrụ na anyị lekwasị anya n'ọdịiche dị na nwoke na nwanyị, ọmụmaatụ, grid gị nwere ike ịdị ka nke a:

Ụmụ nwaanyị pụtara n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme m	Ndị nwoke e gosipụtara n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme m

- Mepụta profaịlụ nke onye a ma ama na-egosighi n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme iji gosi ụmụ akwụkwọ ihe atụ.

OKWU MMALITE:

- Gwa ụmụ akwụkwọ ka ha kesaa aha ndị a ma ama na akụkọ ihe mere eme nke obodo ha / ụwa.
- Nye ihe atụ ụfọdụ ka ha malite. Depụta ha n'akwụkwọ e kekọrịtara ma ọ bụ bọọdụ mebere.
- Jụọ ha ma ha nwere ike ịchọpụta ụfọdụ njirimara ndị ha achọpụtala ma weta uche ha na ndị na-efu: E nwere ọtụtụ ndị ikom/ụmụ nwanyị na ndepụta a? Olee etú ụmụ akwụkwọ gị si mụta banyere ha? Kedụ ihe mere ndị a ji ama?
- Detuo isi ihe ndị dị na mkparịta ụka a.
- Webata ihe mere e ji mee ihe omume ahụ: "Anyị ga-amata ndị nọ na ya na ndị na-efunahụ ya n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme anyị. Anyị ga-agbakwụnye akụkọ na-efu efu nke ndị a ma ama onwe anyị site n'ime nnyocha mbụ na Wikipidia na ibe ndị ọzọ na weebụ.

OMUME NDUZI:

- Mee ka ụmụ akwụkwọ ahụ lebaa anya n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme ma jụọ ha ma ha chere na ha nwere ike ịchọta ndị ha depụtara n'ọrụ gara aga ebe ahụ.
- Wepụtara ha grid ahụ ị kwadobere ma gwa ha ka ha depụta aha ndị dị iche iche ha na-ahụ n'akwụkwọ ha. Ọmụmaatụ:

Ụmụ nwaanyị pụtara n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme m	Ndị nwoke e gosipụtara n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme m

- Gwa ụmụ akwụkwọ gị ka ha jiri azịza ha tụnyere onye mmekọ. N'aka nke ọzọ, i nwere ike ịrịọ ụmụ akwụkwọ 2-3 ka ha kesaa ihe ha chọpụtara na klaasị ahụ n'ozuzu ya.
- Họrọ ihe atụ nke otu onye a ma ama na-egosighị n'akwụkwọ ọgụgụ ha wee gosipụta na emem nchọta dị mfe gbasara ha na Wikipedia.
- Gosipụta akụkụ dị iche iche akụkọ Wikipidia kacha nye aka maka ọrụ a. Dị ka ọmụmaatụ: ngalaba ndụ, ntụaka, njikọ dị n'ime.
- Gosi profaịlụ ị kwadobere gbasara onye a ma ama na-efu n'akwụkwọ akụkọ ihe mere eme.
- Kọwaara ụmụ akwụkwọ etú ha ga-esi mepụta nke ha: ozi bụ isi o kwesịrị inwe, ụdị ederede, ka Wikipidia kwesịrị isi bụrụ mmalite, ntụaka mpụga ha nwere ike iduzi.
- Cheta na: ọ bụrụ na enweghị akụkọ dị na Wikipidia gbasara ndị a ma ama n'efu nke ị chọpụtala, duzie ụmụ akwụkwọ gị ka ha jiri otu ụkpụrụ ndị dị na ya chọọ weebụ.

OMUME ONWE ONYE:

- Gwa ụmụ akwụkwọ gị na ọ bụzị oge ha ịchọta ozi ndị ọzọ gbasara ndị a ma ama na-efunahụ akwụkwọ ha.
- Gwa ha ka ha họrọ otu onye a ma ama ha chọrọ itinye n'akwụkwọ ha. O nwere ike ịbụ site na ndepụta mkpokọta ha mepụtara ma ọ bụ onye ọzọ ha chọpụtara.
- Nye ụmụ akwụkwọ gị oge kwesịrị ekwesị iji mee nyocha ha na weebụ.
- Nye ntinye aka n'ụdị ederede, omume kachasị mma iji zere ịratọ, na-ehota isi mmalite, ịgafe Wikipidia, wdg.

NGOSIPỤTA MMỤTA:

- Gwa ụmụ akwụkwọ gị ka ha wepụta profaịlụ ha mepụtara. E nwere ike ime nke a n'obere otu, ụzọ abụọ, ma ọ bụ n'ihu klaasị dum.
- Gwa ụmụ akwụkwọ gị ka ha tụgharịa uche n'usoro ha gbasoro: Etu ha si mara ndị a ma ama na-efu efu, ka ha si achọ ozi na webụ, otu ha siri chọpụta isi mmalite nke ozi ahụ, otu ha si họrọ ihe ha ga-etinye na profaịlụ, na nkuzi ndị dị na ya. ha amụtala banyere ọrụ a.
- Ọ bụrụ na ọ dị, bipụta ọrụ ụmụ akwụkwọ gị mepụtara na blọọgụ ụlọ akwụkwọ, bọọdụ ọkwa mebere, bọọdụ Pinterest klaasị, wdg.

Sayensị

ỌRỤ:
Naanị pịa ise pụọ

ỌKWA:
Ụlọ akwụkwọ Sekọndịrị

AJỤJỤ NCHỌPỤTA:
Kedu etu e si achọpụta ozi ọhụrụ n'ịntaneetị?
Kedu etu e si ejikọta ibe weebụ dị iche iche?

AKỌRỌNGWA:
Kọmputa ma ọ bụ ekwentị, ohere ịntanetị, akwụkwọ ndetu

NCHỊKỌTA NKỤZI:
Ụmụ akwụkwọ na-agagharị hyperlinks n'isiokwu Wikipidia site n'ịpị ise dị ka ihe nlereanya iji chọpụta ozi ọhụrụ n'ịntanetị.

MMỤTA:
Ụmụ akwụkwọ nwere ike ịchọpụta ka e si ejikọta ozi dị n'ịntaneetị site na hyperlinks ma dị iche na nchọpụta ha megide nke ndị ọgbọ ha.

NKWADEBE:

- Họrọ edemede 3 - 4 Wikipidia gbasara isiokwu ndị ị na-ekpuchi na nkuzi sayensị gị nke izu.
- Nyochaa akụkọ ndị a ka ijide n'aka na ha bụ ọmụmaatụ nke akụkọ Wikipidia i chere na ha nwere ọdịnaya dị elu.
- Kwadebe eserese maka ụmụ akwụkwọ ka ha dekọọ omume ha:

Nkeji edemede	Pịa 1	Pịa 2	Pịa 3	Pịa 4	ọpịpị ikpeazụ

OKWU MMALITE:

- Nye ụmụ akwụkwọ gị isiokwu izu.
- Nye Wikipidia na etu e si eji ihe nchọta chọọ ozi.
- Gosi ihe atụ akụkọ Wikipidia sitere na ndị ị họọrọ gbasara isiokwu izu gị site n'iji ihe nchọta.
- Gosipụta akụkụ dị iche iche nke akụkọ na ozi ụmụ akwụkwọ nwere ike nweta.
- Lekwasị anya na hyperlinks: gosi ịnyagharị n'ime Wikipidia site na hyperlinks, ka e si ejikọta ozi maka ịnweta mfe n'ime akwụkwọ nkà ihe ọmụma, akụkọ ọhụrụ ị na-achọta, ya na etu ha si enyere gị aka ịgbasa na isiokwu ahụ.
- Rụtụ aka na ndịiche dị n'etiti njikọ dị n'ime na njikọ mpụga. Mesie eziokwu ahụ ike na akụkọ Wikipidia nwere ike bụrụ mmalite mgbe niile na ịchọ ozi.

OMUME NDUZI:
Gosi eserese ị kwadobere wee gwa ụmụ akwụkwọ na ha ga-edetu igodo ha na Wikipidia.

- Rụtụ aka n'ọnọdụ ndị a: enwere akụkọ 2 - 3 ha kwesịrị ịmalite, ha nwere ike ịmalite ịgụ isiokwu wee pịa njikọ ọ bụla nke na-akpali mmasị ha ịmụtakwu, mana ha nwere ike ime naanị kliiki 5. Mgbe ị pịrị 5 gachara ha ga-akwụsị ime nchọgharị.
- Gwa ha ka ha detuo aha isiokwu ọ bụla ha gara mgbe ọ pịachara ya: ha nwere ike detuo njikọ isiokwu ahụ, dee aha ya, ma ọ bụ weghara nseta ihu enyo.
- Gwa ha ka ha dee ụfọdụ eziokwu ha mụtara n'ibe ọ bụla ha gara.
- Mekọ akụkọ mbụ ọnụ.
- Tụlee nsonaazụ gị na nsonaazụ nwa akwụkwọ.

OMUME ONWE ONYE:

- Nye ụmụ akwụkwọ oge ụfọdụ ka ha chọgharịa ma dekọọ ihe omume ha n'onwe ha.
- Nye nkwado dị ka a chọrọ.
- Gbaa ụmụ akwụkwọ gị ume imepụta ihe na nnwere onwe ka ha na-edekọ ahụmihe ịnyagharị ha.

NGOSIPỤTA MMỤTA:

- Gwa ụmụ akwụkwọ gị ka ha mechaa chaatị ha maka ihe ngosi.
- Nye ụzọ dị iche iche: imepụta ihe ngosi mmịfe, mkpokọta, ígwé ojii okwu, infographic, wdg.
- Nweta ụmụ akwụkwọ n'ụdị abụọ ma ọ bụ obere obere ma mee ka ha tụnyere akụkọ Wikipidia dị iche iche ha nyochara.
- Kpọkọtanụ klaasị ma nwee ụmụ akwụkwọ 2-3 kesaa ahụmịhe na mmụta ha: ọdịnaya ọ dị mfe nghọta? Olee ihe nyeere ha aka? Kedụ ihe ha chọrọ ka ha chọtakwuo? Kedụ ihe a na-akụziri ha gbasara omume ha iji nweta ozi na weebụ?

Mmụta mmekọrịta ọha

ỌRỤ:
Kpakpando anọ maka Wikipidia!

ỌKWA:
Ụlọ akwụkwọ Sekọndịrị

AJỤJỤ NCHỌPỤTA:
I nwere ike ịtụkwasị obi n'ihe niile ị gụrụ n'ịntaneetị? Kedụ etu ị ga-esi mara ma ọdịnaya ị chọtara n'ịntaneetị ọ bụ nke a pụrụ ịdabere na ya? Kedụ ka ị ga-esi nyochaa ogo ozi ị na-ahụ n'ịntaneetị?

AKỌRỌNGWA:
Kọmputa ma ọ bụ ekwentị, njikọ ịntaneetị, akwụkwọ ndetu, ihe ederede

NCHỊKỌTA NKỤZI:
Ụmụ akwụkwọ na-enyocha akụkọ Wikipidia wee debe ogo ha dabere n'usoro akara kpakpando dị mfe.

MMỤTA:
Ụmụ akwụkwọ nwere ike nyochaa akụkọ Wikipedia wee kọwaa etu ha nwere ike isi jiri nkerisi nnyocha a nyochaa ozi ha na-ahụ na webụsaịtị ndị ọzọ.

NKWADEBE:

- Kwadebe ihe ngosi mmịfe ma ọ bụ eserese nke sistemụ akara kpakpando ị ga-eweta:

Nkeji edemede	ọpịpị ikpeazụ
. Akụkọ ahụ nwere ngalaba ndị doro anya	. Akụkọ ahụ nwere ntụaka 5 ma ọ bụ karịa maka isi mmalite ndị a pụrụ ịdabere na ya
. E dere isiokwu ahụ site n'ebe na-anọpụ iche n'echiche	. Akụkọ ahụ nwere ozi ọhụrụ

- Megharịa usoro akara kpakpando ka ọ bụrụ mkpa nke gị: mee ka paramita ahụ pụta ìhè, tinye otu kpakpando ma ọ bụ abụọ ọzọ, wdg.
- Họrọ akụkọ Wikipidia ole na ole jikọtara n'isiokwu ị na-akụzi n'izu ahụ iji mee ihe atụ.

OKWU MMALITE:

- Soro ụmụ akwụkwọ gị duzie echiche gbasara etu ha si aga na weebụ ka ha chọta ozi ha chọrọ. Lekwasị anya na: Kedụ saịtị ha na-agakarị? N'ihi gịnị? Kedụ ụdị ọdịnaya ha na-achọta? Kedụ ka ha ga-esi nyochaa ma ọ bụrụ na ọdịnaya ha na-ahụ bụ nke a pụrụ ịdabere na ya?
- Rịba ama echiche ndị bụ isi ndị na-esi na nkwurita okwu a pụta.
- Jụọ ụmụ akwụkwọ gbasara ojiji ha na Wikipidia karịsịa: Olee etu ha si eji ozi ha chọtara ebe ahụ? Kedụ ihe bụ isiokwu Wikipedia? Ha nwere ike ịtụkwasị obi n'ozi ha chọtara na Wikipidia?
- Detuo echiche ha wee nye nduzi dị ka a chọrọ.

OMUME NDUZI:

- Webata usoro akara kpakpando dị ka ngwa iji nyere ha aka inyocha ozi ha na-ahụ na Wikipidia.
- Wepụta akụkọ Wikipidia ị họọrọ dị ka ọmụmaatụ.
- Gagharịa n'etiti ụmụ akwụkwọ gị site na nkerisi kpakpando ọ bụla nọchiri anya ya wee kwurita ma akụkọ ahụ ò kwesịrị kpakpando ahụ ma ọ bụ na o kwesịghị.

OMUME ONWE:

- Nyere ụmụ akwụkwọ gị aka ịhọrọ otu akụkọ Wikipedia ma ọ bụ abụọ ka ha mee otu nlele ahụ.
- Gwa ha ka ha detuo mkpebi ha: na tebulu, ihe ngosi mmịfe, infographic dị mfe, ma ọ bụ idetu ihe n'akwụkwọ ha.
- Nye ha oge zuru ezu iji mee ihe omume ahụ ma duzie ha dị ka ọ dị mkpa.

NGOSIPỤTA MMỤTA:

- Mee ka ụmụ akwụkwọ wepụta akụkọ ha nyochara na ọkwa kpakpando ha nyere ha.
- Wepụta mkparịta ụka maka ụmụ akwụkwọ ka ha tụgharịa uche n'ihe ha mụtaworo gbasara ozi ha na-eri n'ịntaneetị: Usoro ntinye akara o nyere aka inyocha ozi ha chọtara? Ha nwere ike iji nkerisi a mgbe ha na-agagharị ozi na weebụsaịtị ndị ọzọ? Kedụ?
- Detuo ihe banyere mkparịta ụka a ma jiri ya tụnyere ndetu sitere na mmemme mmalite. Mee ka ụmụ akwụkwọ gị ghọta mkpa ọ dị inwe ozi ọhụrụ ka e were dokwuo anya, dee ya site n'echiche na-anọpụ iche, ya na nrụtụ aka doro anya n'isi mmalite ndị e ji mee ihe.

Nkà Asụsụ

ỌRỤ:
Ihe nkiri m na Wikipedia

ỌKWA:
Ụlọ akwụkwọ Sekọndịrị

AJỤJỤ NCHỌPỤTA:
Gịnị na-eme fiim pụrụ iche? Kedụ ka e si egosipụta otu ozi ahụ?

AKỌRỌNGWA:
Kọmputa ma ọ bụ ekwentị, njikọ ịntaneetị, akwụkwọ ndetu, ihe ederede

NCHỊKỌTA NKUZI:
Ụmụ akwụkwọ na-atụnyere ozi gbasara ihe nkiri a ma ama na Wikipedia na webụsaịtị ndị ọzọ ghọta ndịiche dị n'ụdị ederede wee mepụta edemede encyclopedic gbasara ihe nkiri adịghị na Wikipidia.

MMỤTA:
Ụmụ akwụkwọ na-enwe ike ịchọpụta ụdị ederede dị iche iche n'ịntaneetị wee chọpụta ma ederede ọ dị site na nnọpụ iche echiche.

NKWADEBE:

- Chọọ akụkọ Wikipidia gbasara ihe nkiri ụmụ akwụkwọ gị na-atọ ụtọ n'oge a.
- Chọọ webụsaịtị ma ọ bụ mgbasa ozi ndị ọzọ ụmụ akwụkwọ gị na-aga ka ha mụta gbasara ihe nkiri.
- Kwadebe ụfọdụ ajụjụ ntụgharị uche maka ụmụ akwụkwọ gị ka ha nyochaa ndịiche dị n'etú e si ewepụta atụmatụ ihe nkiri site na Wikipedia (encyclopedic, na-anọpụ iche echiche) na webụsaịtị ndị ọzọ (echiche, nnyocha ndị nkatọ, mgbasa ozi, wdg). Ọmụmaatụ:
    - Kedụ webụsaịtị na-akọwa ihe nkiri ahụ nke ọma?
    - Kedụ webụsaịtị na-agbalị ịgwa m ka m na-ekiri ihe nkiri ahụ?
    - Kedụ webụsaịtị na-ekwupụta echiche onwe banyere ihe nkiri ahụ?

OKWU MMALITE:

- Nyere ụmụ akwụkwọ aka icheta ihe nkiri kachasị amasị ha: dee aha n'akwụkwọ ma ọ bụ bọọdụ mebere, jụọ
- ka ha tinye foto nke akwụkwọ mmado ihe nkiri na ihe ngosi mmịfe, ma ọ bụ gwa ha ka ha kọwaa ihe nkiri ahụ ma mee ka ndị ọzọ mara aha ya.
- Mee ndepụta ọnụ nke webụsaịtị ụmụ akwụkwọ gị na-eleta iji mụta maka ihe nkiri na-abịa.
- Webata Wikipidia dị ka ebe nrụọrụ weebụ ọzọ ebe ha nwere ike ịchọta ozi gbasara ihe nkiri (ọ bụrụ na ọ pụtabeghị).

OMUME NDUZI:

- Tụlee akụkọ gbasara ihe nkiri dị na Wikipidia na webụsaịtị ọzọ nke ụmụ akwụkwọ gị kwadoro.
- Nye ụmụ akwụkwọ oge ka ha gụọ akụkọ n'onwe ha.
- Kewaa ha n'ime obere otu iji kparịta ọdịiche dị na webụsaịtị ndị a site n'iji ajụjụ ntụgharị uche ị kwadobere.
- Weghachite ha ma jụọ ụmụ akwụkwọ 2-3 ka ha kesaa echiche ha.,

OMUME ONWE ONYE:

- Gwa ụmụ akwụkwọ ka ha họrọ otu ihe nkiri na-enwebeghị akụkọ Wikipidia.
- Gwa ụmụ akwụkwọ gị na ha ga-emepụta akụkọ Wikipidia na-akwa emo gbasara ihe nkiri a.
- Duru ha site n'isi akụkụ nke akụkọ Wikipidia gbasara ihe nkiri wee hapụ ya dị ka ọmụmaatụ. Rụtụ aka ọzọ n'ăgwà nke ederede encyclopedic.
- Nye nkwado dị ka a chọrọ mgbe ụmụ akwụkwọ gị na-arụ ọrụ onwe ha n'akụkọ ha. E nwere ike ime nke a na akwụkwọ dijitalụ ma ọ bụ akwụkwọ ndetu ha. N'aka nke ọzọ, ụmụ akwụkwọ nwekwara ike ịrụ ọrụ n'ịbọ n'ịbọ ma ọ bụ obere otu.
- Nyochaa na ụmụ akwụkwọ na-agụnye ihe dị iche iche nke akụkọ Wikipedia ma na-ede ederede ha site n'anya na-anọpụ iche.

NGOSIPỤTA MMỤTA:

- Chịkọta akụkọ Wikipidia niile na-akwa emo nke ụmụ akwụkwọ mepụtara.
- Wepụta ha dị ka ihe ngosi gallery site n'iji ihe ngosi mmịfe ma ọ bụ ikpo okwu ọzọ ị họọrọ.
- Họrọ akụkọ 2 - 3 nke ụmụ akwụkwọ gị mepụtara wee jụọ klaasị ka ha nyochaa ma o nwere ihe dị iche iche nke edemede Wikipidia na ọ bụ n'ezie e dere ya site n'echiche na-anọpụ iche. N'aka nke ọzọ, ụmụ akwụkwọ nwere ike ịgbanwe akụkọ ma nye ụmụ klaasị ha nzaghachi ozugbo.
- Ọ bụrụ na ọ dị, bipụta ọrụ ụmụ akwụkwọ gị mepụtara na blọọgụ ụlọ akwụkwọ, bọọdụ ọkwa mebere, bọọdụ Pinterest klaasị, wdg.

Mgbakọ na Mwepụ

ỌRỤ:
Ihe ngosi data na Wikipedia

ỌKWA:
Ụlọ akwụkwọ Sekọndịrị

AJỤJỤ NCHỌPỤTA:
Kedu ka enwere ike isi gosipụta ozi n'ụzọ dị iche iche? Kedu uru dị n'ịnọchite anya data site na eserese?

AKỌRỌNGWA:
Kọmputa ma ọ bụ ekwentị, njikọ ịntaneetị, akwụkwọ ndetu, ihe ederede

NCHỊKỌTA NKUZI:
Ụmụ akwụkwọ na-achọpụta ma kọwapụta ihe ngosi data nke ihe ngosi obodo n'akụko Wikipidia wee mepụta nke ha.

MMỤTA:
Ụmụ akwụkwọ nwere ike nyochaa ozi igwe mmadụ site na nleba anya data, chọpụta isi data, na chepụta ọhụụ data ọhụrụ.

NKWADEBE:

- Mee ndepụta nke akụkọ Wikipedia gbasara obodo dị iche iche na-agụnye nhụta data na ngalaba "Demographics" ha.
- Nyochaa n'isi mmalite nke eserese ndị dịnụ bụ ndị a pụrụ ịdabere na ya ma dị ọhụrụ.
- Mepụta ihe ngosi data 2-3 ọzọ maka ndị e wepụtara n'akụkọ Wikipidia ị họrọla. Na-enwere onwe gị ịbụ ihe okike! Jiri ihe ndị a na-eme kwa ụbọchị, tinye mkpụrụedemede a ma ama, tụgharịa tebulu ka ọ bụrụ eserese, ma ọ bụ mepụta obere ihe ngosi.
- Kwadebe ajụjụ ndị na-enweghị isi ngwa ngwa maka ụmụ akwụkwọ gị ka ha nyochaa data igwe mmadụ gbasara 3-4 nke mba ndị i tinyere na ndepụta gị.

OKWU MMALITE:

- Mee mmemme ụdị obere ihe ngwa ngwa iji mee ka ụmụ akwụkwọ chepụta ma ọ bụ cheta data igwe mmadụ gbasara 3-4 nke mba ị họọrọ.
- Weta uche ụmụ akwụkwọ gị na Wikipidia wee jụọ ha ka ha mata azịza nke ajụjụ ndị na-enweghị isi n'akụkọ kwekọrọ na obodo ọ bụla.
- Duru ụmụ akwụkwọ gị ka ha mata ebe e si enweta ozi a site n'ịgbaso ntụzịaka ndị dị n'edemede Wikipidia.

OMUME NDUZI:

- Duo obere ntụgharị uche gbasara ụzọ dị iche iche e nwere ike isi gosipụta data igwe mmadụ, uru na ihe ịma aka nke nleba anya data, na ihe atụ nhụta data ụmụ akwụkwọ na-ezute na ndụ ha kwa ụbọchị.
- Wepụta nhụta data i mepụtara dabere na data igwe mmadụ dị na Wikipidia.
- Gosipụta etu i si kọwaa data dị wee jiri agba, ụdị na akara iji kpakọrịta ozi.
- Gwa ụmụ akwụkwọ gị ka ha kwuo okwu na nhụta data: Kedụ nke dị mfe nghọta? Kedụ ndị siri ike nghọta? Gịnị kpatara?

OMUME ONWE ONYE:

- Wepụta ndepụta i mepụtara gbasara akụkọ Wikipidia maka obodo dị iche iche.
- Rịọ ụmụ akwụkwọ ka ha họrọ otu obodo masịrị ha wee lelee ngalaba "Demographics" n'edemede Wikipidia ya. Kedụ ụdị ozi ha nwere ike ịchọta? Kedụ ụdị nhụta data dị? Kedụ ebe e si nweta ozi ahụ?
- Gwa ụmụ akwụkwọ ka ha lekwasị anya n'otu akụkụ ozi dị na ngalaba "Demographics" n'isiokwu Wikipedia ha họọrọ (ọnụọgụ mmadụ site na afọ, okike, okpukperechi, agbụrụ, wdg).
- Gwa ụmụ akwụkwọ gị na ha ga-eji ozi ahụ mepụta nhụta data nke ha site n'iji ngwaọrụ dijitalụ ma ọ bụ analog (ma ọ bụ ngwakọta ha abụọ).
- Nye ụfọdụ ihe atụ maka usoro a: tụlee ndị na-ege gị ntị, họrọ agba na ihe ndị na-eme ka nghọta dịkwuo mfe, họrọ ozi dị mkpa iji mee ka ọ dị mfe, jiri akara nduzi, kwuo isi mmalite.

NGOSIPỤTA MMỤTA:

- Chịkọta ihe ngosi data niile ụmụ akwụkwọ mebere.
- Wepụta ha dị ka ihe ngosi gallery site n'iji ihe ngosi mmịfe ma ọ bụ ikpo okwu ọzọ ị họọrọ.
- Họrọ ọmụmaatụ ole na ole wee jụọ ụmụ akwụkwọ dị iche iche ka ha kọwaa ozi ndị eserese ndị a na-ebufe.
- Ọ bụrụ na ọ dị, bipụta ihe ngosi data ụmụ akwụkwọ gị mepụtara na blọọgụ ụlọ akwụkwọ, bọọdụ ọkwa mebere, bọọdụ Pinterest klaasị, wdg.

Nkwupuru

Anyị nwere ekele maka ọrụ nkwado nke ndị nhazi obodo na mba ọ bụla na-anya ụgbọ elu na-arụ iji mee ka ọrụ a bụrụ eziokwu ya na maka ntinye aka natara n'aka ndị nyere aka na ntụziaka onye nkụzi a.

Ndị na-ahazi mpaghara na Bolivia, Morocco na Philippines bụ isi ihe iji wulite ọkwa nnyocha mkpa nke ọrụ a, jikọọ na ndị nkụzi obodo site n'ajụjụ ọnụ miri emi, na ịkọwapụta ọdịnaya nke ntụziaka onye nkụzi na mmemme ọzụzụ iji zaghachi mkpa na nke ọma. mmasị nke ndị na-ege anyị ntị. Ọ ga-amasị anyị ikele ndị otu anyị abụọ gụsịrị akwụkwọ bụ Priyal Gala na Meng Zhou bụ ndị nyere aka na nnyocha mmalite nke ọrụ a ma nyere aka ịgbazi ntụziaka ya.

N'ịga n'ihu, ndị so n'ihe a na-eme na Naijiria bụ ndị mere ka anyị nwee ike imepụta echiche a, ọ ga-amasị anyị izipụta afọ ojuju and mmasi n'ebe ha nọ. Anyị ga-achọ ikele n'ụzọ pụrụ iche ndị otu ọrụ a, ndị gụnyere Neemat Daud Abdulrahim, Samuel Kayit, Steve Onyekwelu, na Bukola James (Ndị ozizi ọbịa), maka nkwado ha, echiche njali mmụọ, na agbamume ha n'oge mmepụta a niile.

N'afọ ojuju, a hụtakwara omume nkwado, Euphemia Uwandu, Ngozi Osochukwu, na Kemi Makinde si na Mkpokọ Ọgụgụ Wikipidia na Klaasị nke Nigeria 2022

Ọ ga-amasị anyị ikele onye ọ bụla nọ na Wikimedia Foundation na obodo Wikimedia zuru ụwa ọnụ bụ ndị jikọrọ aka n'ọrụ a site n'inye nghọta, nzaghachi, na nkwado.

Ọ ga-amasịkwa anyị ikele puku kwuru puku ndị nkụzi bụ ndị mere nnyocha tupu mmalite mmemme nke pilot. Echiche ha nyere aka mee ka mmemme a wee gbazie ntuziaka onye nkụzi ka ọ bụrụ ihe bara uru na nke ihe njiarụ maka ngosi nkụzi ha.

Obiageli Ezeilo - Onye ndu Otu

Ismail Atiba - Onye Ozizi a zụrụ azụ

clement Dike - Onye Ozizi a zụrụ azụ

Ebenside

1.2Gịnị bụ Wiki?

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 1). Wiki. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachite 12:26, Septemba 3, 2020, site na https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Wiki&oldid=976131101

1.3Gịnị bụ Wikipidia?

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 3). Wikipidia. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachite 12:26, Septemba 3, 2020, site na https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedia&oldid=976521866
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 4). Wikipedia: Ihe gbasara. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachite 18:18, Septemba 4, 2020, site na https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedia:About&oldid=975975349
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 3). Ihe ọmụma mepere emepe. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 22:56, Septemba 4, 2020, site na https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Open_knowledge&oldid=970891242

1.4 Echiche na-ezighị ezi ndị a na-ahụkarị gbasara Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 4). Wikipedia. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 18:25, Septemba 4, afotbn 2020, site na https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Wikipedia:Plagiarism&oldid=958736282

1.5 Gịnị ka a ga-eji Wikipidia eme?

- Ndị nkwado Wikipidia. (2019, Disemba 1). WikipIdia:Gịnị kpatara eji Wikipidia. Na Wikipidia, The Free Encyclopidia. eweghachiri 15:42, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Why_use_Wikipedia

1.6 Onye na-ede Wikipidia?

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 8). Wikipidia:Onye na-ede Wikipidia?. Na WikipIdia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:42, Septemba 16, afo 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Who_writes_Wikipedia%3F

1.7 Onye adịghị ede Wikipidia?

- Berthoff, A. (1990). Pedagogy nke nnwere onwe nke Paulo Freire. Nkà Asụsụ, 67(4), 362-369. eweghachiri Septemba 16, 2020, site na http://www.jstor.org/stable/41961745
- Freire, P. (1993). Nkuzi nkuzi nke ndi emegbu (930854093 729190338 M. B. Ramos, Trans.). NY, NY: Otu Continuum International Publishing Group, site https://envs.ucsc.edu/internships/internship-readings/freire-pedagogy-of-the-oppressed.pdf
- Ira Shor, Paulo Freire. A Pedagogy for Liberation: Mkparịta ụka banyere mgbanwe mmụta. Greenwood Publishing Group, afo 1987

1.8 Ngagharị na Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 27). Enyemaka: Ịchọ. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:21, Septemba 16, afo 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Search
- Ndị nkwado Wikipimidia. (2020, Septemba 10). Wikipidia: Akwụkwọ ntuziaka nke Style/njikọ. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachite 15:22, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Manual_of_Style/Linking

1.9 Ụzọ ndị ọzọ iji nweta Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 14). Kiwix Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 23:35, Septemba 4, afo2020, site na https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Kiwix&oldid=972915338

1.10 Idobe ụmụ akwụkwọ na nchekwa Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Maachị 19). Wikipidia:Ichekwa nzuzo ụmụaka. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:23, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Protecting_children%27s_privacy
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Julaị 8). Wikipidia: Nchedo ụmụaka. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:24, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Child_protection
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 5). Wikipedia:FAQ/Ụlọ akwụkwọ. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:24, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:FAQ/Schools#Is_it_a_safe_environment_for_young_people?
- Ndị nkwado Wikipidia. (2015, Mee 9). Wikipidia: Nchedo ndị ntorobịa. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:25, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Youth_protection
- International Telecommunication Union (ITU) & UNICEF. (2015). Ntuziaka maka ụlọ ọrụ mmepụta ihe na Nchedo Ntanetị Ụmụaka. https://www.unicef.org/media/66616/file/Industry-Guidelines-for-Online-ChildProtection.pdf

2.1 Ogidi Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 11). Wikipedia:Ogidi ise. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachite 15:27, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Five_pillars

2.3 Amụma isi ọdịnaya Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Mee 22). Wikipidia:Amụma isi ọdịnaya. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachite 15:28, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Core_content_policies

2.5 Ibe okwu na oghere mkparịta ụka ndị ọzọ na Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 5). Enyemaka: Ibe okwu. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:29, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Help:Talk_pages
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 16). Wikipidia: Ụlọ akwụkwọ nri. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:29, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Tea_House
- Ndị nkwado Wikipedia. (2020, Septemba 3). Wikipedia:Village pump. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:30, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Village_pump

2.6 Lelee akụkọ ihe mere eme n'ihe ọmụma e kere eke

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Julaị 30). Enyemaka: Akụkọ ibe. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:30, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Help:Page_history
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 15). Enyemaka: Na-atụgharị. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:31, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Help:Reverting
- Ndị nkwado Wikipedia. (2020, Julaị 25). Wikipedia:Nwee obi ike. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:31, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Be_bold

2.7Ebensidee na nkwenye

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 28). Wikipidia:Nkwenye. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:32, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Verifiability
- Ọbá akwụkwọ Wikipidia/1Lib1Ref. (2020, Mee 14). Meta, mkparịta ụka gbasara oru Wikimedia. eweghachite 15:32, Septemba 16, 2020 site na https://meta.wikimedia.org/wiki/1lib1ref
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Julaị 29). Wikipidia: Enweghị nyocha izizi. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:33, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:No_original_research

2.8 Onye na-enyocha ozi dị n'akụkọ Wikipidia?

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 12). Wikipidia:Wikipidia. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:35, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Wikipedians
- **Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 15). Wikipidia: Ndị nchịkwa. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:35, Septemba 16, 2020, site na** https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Administrators

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 7). Wikipedia:Rollback. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:36, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Rollback
- Obere Wiki nlekota otu. (2020, Ọgọst 5). Meta, mkparịta ụka gbasara oru Wikimedia. eweghachite 15:33, Septemba 16, 2020 site na https://meta.wikimedia.org/wiki/Small_Wiki_Monitoring_Team
- https://www.washingtonpost.com/opinions/happy-18th-birthday-wikipedia-lets-celebrate-the-internets-good-grown-up/2019/01/14/e4d854cc-1837-11e9-9ebf-c5fed1b7a081_story.html
- Ndị nkwado Wikipidia. (2010, Ọktoba 20). Onye ọrụ:ClueBot NG. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:37, Septemba 16, 2020, site nahttps://en.wikipedia.org/wiki/User:ClueBot_NG

3.1 Otu ndị ndezi Wikipidia na-ahazi ntinye aka: WikiProjects

- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 29). Wikipedia:WikiProject. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:39, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WikiProject
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Ọgọst 19). Wikipidia:WikiProject Medicine. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:39, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WikiProject_Medicine
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Julaị 21). Wikipedia: Mmụta WikiProject. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:40, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:WikiProject_Education
- Mgbasa ozi. (2020, Julaị 2). Meta, mkparịta ụka gbasara oru Wikimidia. eweghachite 16:51, Septemba 16, 2020 site nahttps://meta.wikimedia.org/w/index.php?title=Campaigns
- Mgbakwunye mmeghari Wikimidia. (2020, Juun 20). Meta, mkparịta ụka gbasara oru Wikimidia. eweghachite 16:52, Septemba 16, 2020 site na https://meta.wikimedia.org/w/index.php?title=Wikimedia_movement_affiliates

3.2 Mmepụta ibe onye ọrụ na Wikipidia

- Ndị nkwado Wikipedia. (2020, Ọgọst 24). Wikipedia:Gịnị kpatara ịmepụta akaụntụ?. Na Wikipidia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:40, Septemba 16, 2020, site na https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Why_create_an_account%3F

3.3Ntinye mbụ gị

- Enyemaka: Ịma Ọkwa/Ekele. (2020, Julaị 16). MediaWiki, Ngwa Wiki efu. eweghachite 15:34, Septemba 16, 2020 site nahttps://www.mediawiki.org/wiki/Help:Notifications/Thanks
- Ndị nkwado Wikipidia. (2020, Septemba 14). Wikipedia:Na-ehota isi mmalite. Na Wikipedia, The Free Encyclopedia. eweghachiri 15:41, Septemba 16, 202gfki/Wikipedia:Citing_sources

Daalụ maka mmasị gị na Wikipidia!

Anyị na-atụ anya na i nwere mmasị n'akọrọngwa a!

Ị chọrọ ka e melitere gị ọrụ a?
Debanye aha na ndepụta nzipu ozi anyị!

Kesaa ahụmịhe gị site n'iji akọrọngwa a wee na-etinye aka na nchikota ihe ọmụma niile site n'ọrụ Wikimidia.

WIKIMEDIA EDUCATION | Ọgụgụ Wikipidia na Klaasị

Pịa aka n'okpuru ka ị gaa n'ọwa anyị ma ọ bụ gaa na https://education.wikimedia.org

@WikimediaEducationTeam
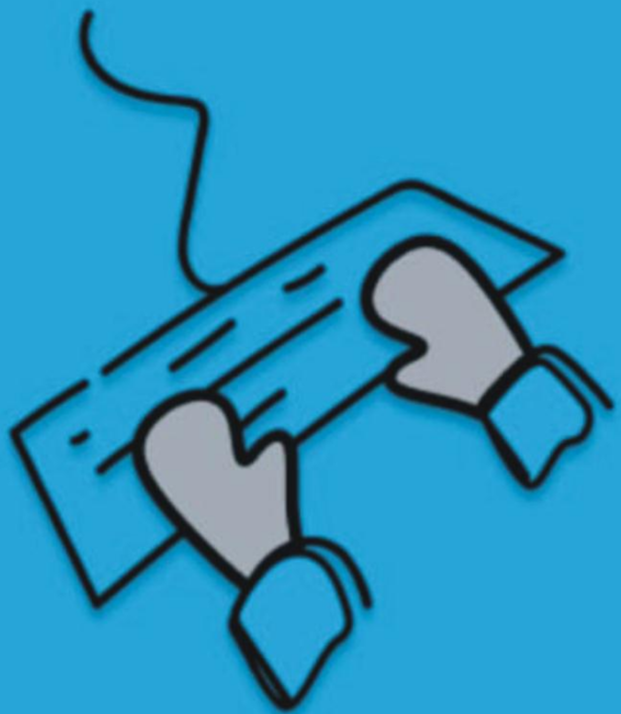
@WikimediaEdu